

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: . . . . . Vidéken: . . . . . Egy hóra . . . . . Negyedévre		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRÖHOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utóza 49. szám.
--	--	--	---

Végleszámolás előtt

Debrecen, április 13.

A parlament első ülése ismét a technikai obstrukció jegyében folyt le. Az ellenzéki pártok készülése, a pártértekezleteken hozott határozatok után nem lehetett kétséges, hogy a parlament harcos elemei a husvétii szünet után ott fogják felvenni a harc fonalát, ahol az a kormány lemondásakor megszakadt. A többség most még nyugodtan türe az ellenzék rakoncátlankodását. Mielőtt a kormány az új helyzet beálltával erélyesebb lépésekre határozná el magát, be kell várnia, hogy hogyan fognak alakulni a viszonyok a parlamentben.

A kormánynak és többségének előbb meg kell győződnie, hogy a harcos ellenzék el van-e szánva arra, hogy a végletekig viszi küzdelmét? és provokálni akarja-e a kormányt arra, hogy az obstrukció illoyális és romboló fegyverével szemben a végző, föltétlenül ható eszközökhöz nyuljon.

A kormány nyugodtan nézte az ellenzék tombolását. Most még a többség is mérsékelte magát és visszafojtotta mindazt a keserűséget, amelyet az utóbbi hónapok eseményei felhalmoztak azok lelkében, akik a nemzet bizalmából az ország ügyeit intézni hivatvák. Még most nincs végletekig feszítve a többség türelmének hurja, hogy

elpattant volna. Még nem telt be annyira a keserűség pohara, hogy kicsorduljon. De, hogy ez rövidesen be fog következni, alig lehet kétséges.

Az ország életében egy pár hónap rövid idő, de mégis minden perc drága akkor, amikor oly nagy érdekek forognak kockán, amikor annyi fontos feladat vár megoldásra. S ha mi az ország drága idejéből megy veszendőbe, ezért a felelősség azt a pár embert terheli, akik a választók bizalmával visszaélve, hónapok óta tétlenségre kárhoztatják a törvényhozást. A kormánynak és többségnek, mielőtt döntő eszközökhöz nyulna, erkölcsi kötelessége, hogy a türelemnek mindenfajta eszközét megpróbálja. S mielőtt felvágna azt a kelevényt, amely az ország testén támadt, időt kellett hagynia a megérésre. A költészetes tárgyalásának elnyúlása, a közben felmerült események egy kissé késleltették ezt a processzust. S ha az ellenzéknek sikerült eddig hosszabb időre elnyújtani imparlamentáris és lelkiismeretlen küzdelmét, ezzel csak fokozta azt a gyűlöletet és elkeseredést, amelyet a magartartása a nemzet szívében ébresztett. Minél tovább késik a leszámolás órája, annál kevesebb kiméletre számíthat a nemzet ítélőszéke előtt.

A súlyos és nehéz megpróbáltatásokkal, sok önmegtagadással járó feladatnak

a többség meg is felelt. Az a tűz, amelyet kiállitania kellett, nemhogy nem bontotta meg sorait, de még szorosabb egységbe forrasztotta.

De sunt denique certi fines!

A harcos ellenzék egy-két napig talán még folytathatja veszedelmes játékát, de az obstrukció órái meg vannak számlálva. Azt a rövid időt, amely még rendelkezésére áll, kétféleképpen használhatja fel az ellenzék. Felhasználhatja arra, hogy elpoptassa puskaporának maradványait és végül fegyvertelenül és sulyos bűnöktől terhelve álljon a közvélemény ítélőszéke és a többség zárt sorai előtt. De felhasználhatja arra is, hogy magába szálljon, hogy vessen számot lelkiismeretével, keltse fel lelkében a hazafiság szunnyadó érzését, s ha ezt már kiölte volna a sivár harc pusztító ereje, támadjon fel benne legalább az önfentartásnak ösztöne, amely erősebb a lelkiismeret szavánál.

Egy olyan párt, amely számra nézve elenyésző s mégis arra a merész és lelkiismeretlen feladatra vállalkozik, hogy a nagy többséggel szemben megbénítsa egy nemzet fejlődését, lekösse vérkeringésének csatornáit, a megsemmisülésre van kárhoztatva. Mert ha ez nem így volna, annak a nemzetnek kellene elpusztulnia, amelyben nincs elég életerő, hogy kivesse magából azokat, akik létében támadják meg.

Piros éjszaka.

Irta: Szekula Jenő.

A zsoldos összehuzta magát a tömlőz fenekén, s nézte a szikla-ajtón beszűrődő gyér világosságot. Nem tudta, hogy nappal van-e, vagy éjszaka, a hold ragyog az égen, vagy a nap hinti szét termékeny sugarait. Csak ritkán eresztették szabad levegőre. Urnapkor, vagy más nevezetes ünnepélyeken, s a fellegvár kápolnájában kedvére kiimádkozhatta magát. Ha ugyan egyáltalán kedve lett volna az imádkozásra. Mert martalóc volt, nem hithű vitéz, Ziskát vallotta vezérének, s annak a garázda zsoldos hadnak volt a felesküldve, akiket kelyheseknek csufoltak és sáska módjára dulták végig a vágmenti magyar vidékeket. De ő verembe került. Elfogták. S most nézett eszelősen, jéggé dermedt arccal a beszűrődő fénybe, mint a csörgőkigyó a farkas kigyóbüvölő szemébe. Tudta, hogy le fogják fejezni. Csak az iglói hóhért várják. Nem mintha rövid uton nem végezhettek volna vele, — a rablót nem illeti meg a hadi jog — de a várnagynak passziója tellett szép és ünnepies kivégzésekben.

De a zsoldos nem fázott a haláltól. Tudta, hogy megérdemli. Falvakat gyújtottak föl, gyermekeket kardélre hánytak, lilimarcu polgárasszonyokra törtek rá kiéhezett farkascsorda módjára, s fehérkendős szüzeket áldoztak föl vad és ádáz szenvedélveiknek. Élete — ameddig csak vissza tudott emlé-

kezni — párolgott az ártatlanul kiontott vértől, az iszákosságtól, istentelen szerelemtől, vérbe és tűzbe merült falvak megüszkösödött füstjétől. De most elgyöngülve, fegyvertelenül a tömlőc szalmáján, úgy érezte magát, mint egy védtelen és sárba tiport virág, tiszta és szűzies volt a lelke, mint a minisztránszerekeké s olyan pillanatai is voltak, mikor komolyan hitte, hogy az iglói hóhér egy istenes embert fog benne a másvilágra küldeni.

— A várnagyné mégis nagyon szép aszszony — dünyögte eszelősen.

A mult vasárnap is látta a templomban. Gömbölyű szőke teremtés, a bőre oly fehér, hogy az már szinte illetlenség s a szája friss és harapnivaló, mint a kettétépett cseresznye. A zsoldos felordított. A fogai, a metszőfogai élesek és erősek voltak, mint a farkasoké, szinte csikorogtak a sötétségben.

— Hét pint vörösbort innék — suttogta mámorosan — s ha egyszer megcsókolhatnám a várásszonyt, akkor dalolva mennék a vesztőhelyre.

De hű remény ez is, érezte. A várnagynét nehéz, vasba öltözött csatlósok védik, lilimarcu nem kiéhezett cseh rablók tüskés szakállára termett. Valaki vasrudon veder vizet s feketére sült rozskenveret lökött be a pincegödörbe.

— Egyél, kutya! — kiáltotta utána.

A rabló hátán hideg borzongás szaladt végig. Kevélyen rántott egyet ökörbőrből szabott mellényén.

— Csak már a fejemet vennék — mor-

mogta bosszusan. — Még halálra unom magam ebben a farkaszugban.

Odakiinn leírhatatlan zugás, főrgeteg támadt, talán a folyóvíz lépett ki a medrőből, vagy a holtak készülnek kiszállni évszázados, sziklába vajt sirboltjukból. A tömlőz ajtaja fölpattant hirtelen. Kékes fény csapott be rajta, hogy azután elveszen az alakatlan sötétségben. Valaki letámolgott a lépcsőkön. Egy sötétlebernyeges férfi. Vörös arca és denevércsillogású szeme szinte világított a félhomályba.

— Üdvözlégy, cimborá! — támadt a katonára.

— Te vagy talán az iglói hóhér? — kérde ez fogvacogva.

A jövevény kacagott. Hangja félelmesen csengett, mint a kutyaiivöltés.

— Nem. Olyan alávaló fráternek ne tarts. Még rosszabb vagyok. Én vagyok az ördög.

A martalóc azt hihette volna, hogy lóvá akarják tenni, de a jövevény szeme világított, mint a salétrom. Kötelességszerűen keresztet vetett hát magára.

— Minek kerestél föl?

— Hogy szórakoztassalak. Már nagyon el voltál savanyodva. Hoztam egy csomag kártyát is. Mulassunk.

Világosságot csiholt ki ércfényű kovákövel, lilaszínű sziklán. A földre egy csomag kártyát dobott.

Különös alakú játékkártya volt, amilyen-nel a francia királyok udvarában játszottak. Ötvenkétlapos tarokk. Mindegyik szép színes

Nem lehet kétséges, hogy a nemzet, amelynek életrelvéléséről egy ezredév véres küzdelmei és diadalmasan kiállott megpróbáltatásai tesznek tanúságot, minden megpróbáltatás nélkül fogja legyőzni azt a bajt is, melyet néhány fiának eltvelyegése zuditott reá.

Épül a debreceni vízvezeték

Jelentések a munka előhaladásáról.

A vízvezetési bizottság ma délután tartott ülést, amelyen az építésvezetés beszámolt a vízvezetési munkák előhaladásáról s több olyan ügyet tárgyalt le a bizottság amely az eredeti terveknek némi módosításával állt kapcsolatban. A ma tett bejelentések ismét igazolták azt, hogy a vízvezeték építésének késleltetése, a folytonos akadékoskodások és fellebbezések milyen kárára voltak a városnak.

Az ülésen Körner Adolf főjegyző elnöke alatt jelen voltak Aczél Géza főmérnök, Pazár István építésvezető, Hatv Kálmán vízműfelügyelő, Jeney Géza főszámvevő, Debreceni Jenő világítási vállalati igazgató, Tüdös Kálmán dr. főorvos, Fejér Ferenc dr., Tóth István, Szunyogh Mihály dr. vállalati igazgató, Lindtner főmérnök. Fél négykor nyitotta meg az ülést a főjegyző.

Jelentés a munkákról.

Aczél Géza főmérnök olvasta fel a munkákról a jelentést, amely szerint a munkálatok a szokatlanul rossz és kedvezőtlen idő dacára elég szépen haladtak előre, bár az eső, hó, hideg hátráltatják kissé a munkát. Eddig 870 méter 80 centiméteres, 200 méter 1 méteres csövet fektettek le. A főcsövet a nánási vasút keresztezéséig 700 méter hosszban szintén lefektették. Készen van a csőfektetés a Honvéd-, Hortobágy-, Kar-, Csap- és Jókai-utcákban, valamint a Köntösgát mentén s most a Mester-utca felől folytatják a munkát. Ugy ez, mint egyéb munkák is rohamosan fognak haladni. Eddig 945000 kiló vascső érkezett Debrecenbe. A víztoronynál az alapásásokat elvégezték s a szivattyúház fundamentumát megkezdték. — Augusztusban a körvezeték készen lesz s ez év végén a legtöbb helyen már szolgáltatnak vizet. Sok baj van a futóhomokkal és a talajvízzel.

kézirajzzal fölékesítve. Chartreusi barátok készítménye. A négy király Nagy Sándorról, Julius Cézarról, Nagy Károlyról és Dávidról elkeresztelve. A királynők is mind bibliai, meg mitológiai alakok; Judit, Ráchel, Pallasz Aténe és Argina; a fiúk régi hősök és lovagok; Hektor, Oresztesz, Lahire és Lancelot. Csinos kis csomag volt így egyült.

— Itt van az ördög bibliája — mondotta az idegen mosollyal. — Kipróbálhatjuk a szerencsénket.

— Mibe megy? — kérde a zsoldos csillogó szemmel.

— Pénzbe nem játszhatunk. — mondá az ördög — mert nincs egy megveszekedett rézpetákom sem. A lelkiüdvösségedet sem teheted a lapra, mert már régen megértél a pokolra. De figyelj. Ha megnyered a játszmát, kiszabadítlak a tömlőből. Ha elveszted, megvakulsz a félszemedre. Áll?

— Helyes — felelte a zsoldos lázas remegéssel.

Játszottak. De a katonának nem volt szerencséje. Minden ütése visszafelé sült el. Fején égnek meredt a sörte. Keze remegett. Vak dühvel csapta a kártyát az ördög felé.

— Csalsz! — hörgögte eszelősen.

A következő pillanatban akkora ütés érte a szemé alatt, hogy eszméletlenül tántorodott a falnak. Mire felocsudott, az ördög eltűnt. S há a földön szétszórt kártya és kifolyt félszeme világa nem emlékeztette volna rá, azt hitte volna az egészről, hogy álom.

— Megállj! — dadogta eszelősen, össze-

A mélyítésre vonatkozóan Pazár István megjegyzi, hogy az ugyan 7—8 ezer koronába kerül, de a talajvizállás miatt arra — megkérdézt szaktekintélyek véleménye szerint is — szükség van a talajnyomás elensúlyozása érdekében.

A víztorony új helye.

Tudvalevő, hogy a víztoronyt újabban a Leveles csárda mögött lévő dombra tervezték, a kórház és az egyetem miatt. Miután a víztorony a régi helyén épen az egyetem telkére esnék. Az új helyen azonban a víztorony négy méterrel magasabb lenne és így Pazár István tekintet arra, hogy nagyobb nyomást adna a magasabb víztorony, ami a már megrendelt gépekre és a házi vezetékre rossz hatással lenne úgy, hogy a házi szerelvények, főleg az ólomcsövek rongálására és a háztulajdonosok kárára lenne, indítványozza, hogy tartsák meg a szabályszerű s a tervekben engedélyezett nyomást s a víztoronyt 4 méterrel alacsonyabba építsék. Még ekkor is a tenger színe felett oly magas lesz, mint azt eredetileg tervezték. A költség megtakarításból pedig kikerül a homokos talaj miatt szükséges mélyebb építés. Szakszerű felvilágosítást is ad e kérdésben.

Debreceni Jenő a magasabb víztorony építése mellett foglal állást, mert tekintettel akar lenni Debrecen növekvő szükségletére. A költségötletet nem sájnálná.

Aczél Géza Pazár István előterjesztését tartja helyesnek, mert nagyobb kiterjeszkedés esetén ugyanis gondoskodni kell több gépekről, új köresőről s új kutakról.

Tüdös Kálmán dr. főorvos kérdésére Pazár István kijelenti, hogy ő az újtervekben már eltért a régi 15 év előtti létszám figyelembe vételétől. Viz teljesen elég van, a próbaszivattyuzás megmutatta, hogy sokkal több van, mint amennyit reméltek.

A bizottság a bejelentéseknek tudomásul vétele után Pazár István előterjesztését fogadta el.

Folyó ügyek.

Emlékeztetes, hogy Aczél Géza főmérnök a csatornázási munkálatok során javasolta, hogy a régi bekötő csatornákat tömjék be, de akkor ezt a javaslatot többek ellenzésére elvetették. Most azután a vízvezetési csövek fektetésénél ezek a régi házi csatornák, amelyek még piszokkal is tele vannak, újjában állanak a vízvezetési csövek lefektetésének. Azokból ki kell hordani a fekáliákat s be kell

rakva a kártyacsomagot. — Próbáljuk csak meg. Ha Belzebub megint meglátogat, ne találjon készületlenül.

Önmagának osztotta ki a lapot. — Gyakorold magad? — csendült fel egy ismerős hang mögötte.

Megfordult. Hát az ördög állott a háta mögött ismét.

— Jól van, folytassuk! — mondá az alvilági vendég. — Most a balszemedbe játszom.

A lapot kiosztották. A katona most már jobban vigyázott. Ahol tehetette, megjavította a szerencsét. Julius Cézárt és Judit királynét zsebre vágta s a kellő pillanatban onnan szedte elő. A társa nem vett észre semmit.

— Nyertem! — kiáltott föl a zsoldos vad örömmel, egy pillanat alatt összekapva a kártyacsomagot.

— Helyes, — mondá az ördög komor, vontatott hangon. — Szabad vagy. Mehetsz, amerre kedved tartja.

Füstfelhő és gözpára árasztotta el a szük odut és fergeteg módjára döntötte ki a sziklabörtön vasajtáját. A katona az udvarra zuhant. A szeme szikrázott az eséstől. Csak nehezen tápázkodott talpra.

Késő ősz volt már. De tündéri fényben világított a telehold, mint egy fehérarcú kísértet. Alabárdjára támaszkodva aludt az őr a bástya mellett. Eleven lénvnek sehol semmi nyoma.

A fogoly álmélkodva nézett szét.

— Itt mindenki alszik, — suttopta —

falazni azokat. Ezért a munkáért a Világítási és Vízmű részvénytársaság, amely a csöveket fekteti köbméterenként 40 koronát kért. Szunyogh Mihály dr. igazgató kijelentette, hogy ez aprólékos munkán ők keresni nem akarnak s eddig is bebizonyították, hogy a legméltányosabban, kulánsabban és figyelmesebben jártak el, most is csak az önköltségi árakat kérik.

A bizottság azonban bár e felszólalást méltányolta, e falazás köbméterét 30 koronában állapította meg.

Néhány kisebb ügy elintézése után az ülés este hat órakor ért véget.

Frivol játék

A képviselőház ülése.

A nemzeti hősök a végsőig feszítve az ország türelmét, szinte provokálják maguk ellen az ország hangulatát és azt az erélyes tisztító eljárást, amely lesepri őket a nemzet gyűlésének színhelyéről. Minden felháborodás megokolt ezzel a viselkedéssel szemben, amely a legszemérmetlenebb játékkal merészkedik kockára tenni a parlament tekintélyét, az ország javát, boldogulását.

A tegnapi és mai események, amelyek méltán megütközést keltenek mindenkiben, egyáltalán nem alkalmasak arra, hogy rokonszenvessé tegyék a parlament kisebbségét és annak küzdelmét, amelynek igazság nélkül valóságáról mindenki, ők maguk is meggyőződtek már.

Az időlopás ma is sikerült. Egymásután mondták el ugyanazt a dolgot tiszzer-huszszor, beszéltek ok és cél nélkül, lármáztak és zavarogtak, zártilészektek s kacagva mulattak mindezen, mintha őket a dolgozó, a verejtékező ország fecsegni, játékot üzni és nem dolgozni küldte volna oda.

A mai időlopásról fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

A jegyzőkönyv körül.

Návay Lajos elnök tizenegy órakor nyitja meg az ülést.

Kun Béla a jegyzőkönyvet kifogásolja. Szabó János: Minthogy a jegyzőkönyv az ülés lefolyását hiven adja vissza, kéri vál-

akár Csipkerózsika udvarában. Nem lesz nehézkerek oldanom.

Macskaüggyességgel kuszott le a merdek falon. Térdéről és tenyeréről lekopott a bőr. Azért baj nélkül ért a földre.

Egy pillanatra még visszánézett a kísérteties várra, melynek tornya a felhőkkel olvadt össze egészen. Aztán, mint aki csak rossz álomból ocsudik föl, vállvonogatva indult el kővé meredt fenyőfák között a ködbevesző országuton.

E pillanattól kezdve rámosolygott a szerencse. Kőbor vitézekkel akadt össze, akiktől kártyán elnyerte minden pénzükét. (Mert a kártya megvult még a tarsolyában, a világ minden kincséért sem vált volna meg tőle.) Aztán valami tiszta és csendes városkába vetődött valahol a szelid és szűzes szepesi grófságban, megtelepedett, feleségül vett egy özvegy korcsmárosnét (nem volt már fiatal, de jól tudott sütni-főzni s tisztán is járatta a katonát), s élt vidáman és boldogan, mint valami tisztas lovag, vagy szorgalmas mesterember. Meghizott, kiszépült. Semmi gondja sem volt. Ivott, kártyázott és énekelt. Mentül többet játszott, annál inkább nvert. A kártyák átvékonyultak, kiszinesedtek. Itt-ott egy ujjnyom lenyomata, vörösborpecsét. Már hátulról ismerte valamennyit.

Ki tudja, talán itt vénül meg, s meghal mint jámbor polgár, vagy éppen városbíró, ha közbe nem jön valami. Egyszer éjszaka — hét pint bort ivott éppen a magános sön-

chalyx része a helyére
felgyűjtés!

tozatlan (párton.)

Egy zökönyv sük és a zaj a jobb

Néme nem vág nyében a semmi sz viták már fel a jegy hogy a j nélkül hit oldalon.)

Elnök dést: A fogadja-e alakjában

Battl véséhez megadóan ben. Nag

Léva ki! (Fölk

Battl beszédber sokról kü ként a k ségtől, h zanak. Ké

lés a szé

Bako séhez kéri

Zajo akarnak,

Bako Béla, Eit

Kun Béla nyi Dezs

tén a kéri párt nagy

forma fe

Elnök Sána derültség

Felk ben!

Egy ric! (Na

Vert si derült

zaj jobb

tésben — nem lefo ismerte.

— E Vissza k Rájöttem

A m — E

— E vörösarc

üük ujra

A k

már kön

szén hát

Az — M

szunk m

— S

felelte e

A z

nem elf

megvesz

tendő fa

már a j emlékez

közé sz

Játs

ördög k

kolt, sis

gyvensz

eső. Ma

tozatlan elfogadását. (Helyeslés a munkapárton.)

Egry Béla indítványozza, hogy a jegyzőkönyv ezeknek megfelelőleg módosítás-sék és a szavazás megismételtesék. (Nagy zaj a jobboldalon, helyeslés a szélsőbalon.)

Németh Károly: A fölemlített precedens nem vág a tegnapi esethez. A Ház véleményében a szavazatok jegyzésének módja semmi szerepet nem játszik. Mivel a régebbi viták már eléggé tisztázták, hogy mi veendő fel a jegyzőkönyvbe, mi nem, indítványozza, hogy a jegyzőkönyvet minden további vita nélkül hitelesítsék. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: A vitát berekeszti. Fölteszi a kérdést: A beadott módosítással szemben elfogadja-e a Ház a jegyzőkönyvet eredeti alakjában?

Batthány Tivadar gróf: A kérdés föltevéséhez kíván szólni. (Návay Lajos elnök megadóan hátraveti magát az elnöki székben. Nagy zaj a munkapárton.)

Lévay Lajos báró: Komédia! Menjünk ki! (Fölkel és kimegy a teremből.)

Batthyány Tivadar gróf: Terjedelmes beszédben bizonyítja, hogy a módosításokról külön-külön kell szavazni, mert másként a képviselők elüldöznek attól a lehetőségtől, hogy valódi akaratuk szerint szavazzanak. Kéri a külön-külön szavazást. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Bakonyi Samu szintén a kérdés föltevéséhez kér szót. (Nagy lármá a munkapárton.)

Zajos komédia.

Zajos fölkiáltások a jobboldalon: Mit akarnak, mi ez?

Bakonyi Samu, Györfly Gyula, Egry Béla, Eitner Zsigmond, Ábrahám Dezső és Kun Béla, Jaczkó Pál, Csermák Ernő, Polónyi Dezső, Weszprémy István és Vertán szintén a kérdés föltevéséhez szölkáltak. A munkapárt nagy zajongással fogadta a teljesen egyforma felszólalásokat.

Elnök (csenget): Csendet kérek!

Sándor Pál: Szünetet kérünk! (Nagy derűlttség.)

Felkiáltások jobbról: A nemzet nevében!

Egy hang jobbról, Sümeg felé: Auf Móric! (Nagy derűlttség.)

Vertán Etele öt perc szünetet kér. (Oriási derűlttség és taps a szélsőbaloldalon, nagy zaj jobbról.)

tésben — valaki megérintette a vállát. Majdnem lefordult a székről. Az ördög volt. Megismerte.

— Baj van, cimbora! — mondá ez. — Vissza kell hogy hurcoljalak a tömlöcbe. Rájöttem, hogy csaltál a kártyván.

A martalóc elsápadt.

— Esküszöm . . . — dadogta.

— Sohse fogadkozzál! — intette le a vörösarcu vendég. — De nem bánom. Kezdjük újra a játszmat.

A kártya előkerült. De a zsoldos most már könnyű szerrel gyürte le ellenfelét. (Hízen hátulról ismerte már a lapokat.)

Az ördög elkedvetlenedett.

— Nyertél — szólt fanvarul. — De játszunk még egyszer. Tégy ki kilenc aranyat.

— S te mit teszel föl?

— A lilimarcu várnagyné kezét — felelte ez egykedvűen.

A zsoldos arca kifehéredett. Hopp, majdnem elfelejtette. A várásszonv. akiért majd megveszekedett a börtönben! Nem megvetendő falat. Metszőfogai, melyek megkoptak már a jó módban, vadul csikorogtak össze az emlékezésre. Ha azt a patyolattestet a karjai közé szoríthatná . . .

Játszottak. Természetesen újra nyert. Az ördög káromkodott, zúgott, dohogott, fulánkolt, sistergett, lángolt, azután eltűnt szégyenszemre egy pillanat alatt, mint a kén-eső.

Martalócokat bérelt föl, — úgy szedte őket össze a korcsmában — utonállók, buj-

Farkas és Sümegl.

Szünet után
Sümegi Vilmos szól a kérdés feltevéséhez.

Farkas Pál közbekiált: Beszéljen inkább székely testvéreiről!

Sümegi Vilmos: Azokról igenis beszélhetek, de nem önről, aki a legpiszkosabb mandátummal ül itt.

Oriási lármá tört ki erre minden oldalról, úgy, hogy az elnök felfüggesztette az ülést.

Szünet után
Sümegi befejezte beszédét és bocsánatot kért a Háztól, hogy elragadtatta magát.

Ráth Endre ekkor zárt ülést kérő ivet nyújt át az elnöknek, aki ezt el is rendeli és a zárt ülés öt precnyi szünet után megkezdődik.

A zárt ülésen **Holló Lajos** és **Farkas Pál** szólaltak fel.

Farkas Pál megbélyegezte a Justh-csoport viselkedését. Elmondta, hogy Komáromban azzal korteskedtek a zsidó korcsmákban, hogy Balla Aladár belügyminiszter, Batthyány Tivadar gróf kereskedelemügyi miniszter, Bakonyi Samu honvédelmi miniszter és Lachne Hugó földmívelésügyi miniszter lesz.

Azt mondja, hogy a jobboldalon a gunyos magatartást az ellenzék viselkedése váltja ki. Nem bizalmi kérdésről, sem politikáról nincs itt már szó, hanem az ellenzék hatalmi szempontok vezérlik.

Holló Lajos, **Bakonyi Samu,** **Györfly Gyula,** **Batthyány Tivadar gróf** szólaltak még fel, akik a rezolúcióról beszéltek, mire a zárt ülés véget ért.

Interpellációk.

A nyílt ülésen, tekintettel arra, hogy már fél kettő elmúlt, az ellenzék visszavonta a módosításokat, mire a jegyzőkönyvet hitelesítették s megállapították a napirendet.

Eitner Zsigmond újból interpellált a komáromi választások ügyében és panasz tárgyává tette, hogy szuronvos csendőrök egy kávéházba behatoltak s a választás után ott gyülekező embereket szétkergették.

Polónyi Géza a királyi kéziratok tárgyában interpellált.

Mindkét interpellációt kiadták a miniszterelnöknek.

A képviselőház ülése délután három órakor ért véget.

nikok, zsványok, s ködös téli éjszaka hirtelen megszállotta a várat, amely hónapok előtt a tömlöcbe volt. A sikos falakon ugy kuszta föl, mint az evet. A kisszámú örséget lemészárolták. Álomban lepték meg őket. Gyerekláték volt. A zsoldos ujjongott örömben.

— Az ágyasházba! — kiálltotta. — Álljatok örséget.

A várásszony még a ruháit se kapkodhatta magára, már a zsoldos izmos karjai között feküdt. Ugy omlott össze, mint a vaj. Nem is védekezhetett. Fehér galamb a vad ölyv karmaiban.

— Édes Jézusom! — nyöszörögte.

E pillanatban föl pattant az aitó. A zsoldost tarkón ragadta valaki. Az ördög volt. Ráismert. Nyomában a felriasztott darabontórség. Kivont karddal.

— Csaltál, nyomorult! — zúgta az ördög. — A kártyák meg voltak jegyezve. Kötözzétek össze a nyomorultat.

A tömlöcbe ébredt fel újra, ahonnan oly csodás módon megmenekedett egyszer. S még alig virradt, a kastély tornyán hatot vert az óra, már meg is érkezett az iglói hóhér. Pirosruhás pribékek kísérték.

A kastély piacán állott a vesztőhely, itt vették vérét; fejét lenyiszálták egyetlen csapással. A martalóc halálában is a könyöklőre nézett; ott állott a várásszony gyönyörű friss hódpém-bundában s még kíváncsabb és szebb volt, mint valaha.

A mentők és a közérdek

Nehézkes első segélynyújtás.

Ma délelőtt a korai órákban hirtelen rosszul lett a Központi-szálloda portása, **Katzer János**. A körülötte levők azonnal a mentőegyesülethez telefonáltak segélyért, a mint az ilyen eseteknél elsősorban kézenfekvő dolog. Majdnem hihetetlen dolog történt ekkor a szemtanuk állítása szerint.

A szegény magánkívül levő ember már vagy tíz perce hevert a kapu alatt, ahol a rosszulét elfogta de *a mentők csak nem akartak jelentkezni*. Sőt másodszori felhívásra is késlekedtek s csak akkor határozták el magukat mentési kötelességeik teljesítésére, mikor a szálloda nappali portása megfenyegette őket, hogy *jelentést tesz a rendőrségen*. Ekkor is előbb üzleti alkuba kezdtek a segélyt kérőkkel:

— Három koronás vagy drágább kocsi tetszik?

Mikor pedig a baleset helyére érkeztek, először az önkívületben álló ember zsebeit kutatták át, aztán kivették pénzből a kért három koronát s csak ezután fogtak az elszállításához.

Bár kétellyel fogadjuk, hogy a mentésnél elsősorban az lenne a mentők kötelessége, hogy az illető *vagyoní viszonyait* rendezzék, mégis nem éppen ezt nehezményezzük, hanem azt az előzetes *üzleti tárgyalást*, mely a mentést 10—20 perccel is hátráltatta és késedelmeztette.

Telefonon hívtuk fel a mentőállomást, hogy az esetre vonatkozólag felvilágosítást kapjunk, ám a délelőtti szolgálatot teljesítő egyén távol volt s csak kollégái nyilatkoztak a dologban. Arra a kérdésre, hogy eshetett a késedelmezés, következő felvilágosítást kaptuk:

— Valószínű, hogy a balesetet bejelentő egyén nem adta le a dolgokat értelmesen s így az a tévedés forgott fenn, hogy csak *betegszállításról* van szó, amely díjazással jár. Ez esetben a mentőalapra fordítandó összeg ellenében szokott kimenni a mentőkocsi. Bár úgy tudjuk, hogy éppen a kérdéses esetenél késedelem nem fordult elő, melyért az egyesületet gáncs érhetné.

A kórházi inspekció pedig a következő felvilágosítást adta:

— **Katzer János** betegségét még teljes határozottsággal felismerni nem lehet. — Legnagyobb valószínűség szerint *agyszélhűdés* érte. Rendkívül heves vérmérsékletű, kövér ember az illető, aki — ugyilátszik — az alkoholt élvezők közé tartozik.

Amint a fentiekből látjuk, a betegség csakugyan oly súlyos, hogy itt perccen függhet az emberélet. Ilyenkor pedig nincs helye semmiféle purparlénak, hanem már az *első hívó szóra* kötelessége minden emberbarátnak a segélynyújtás. Ha a mentőknel az a gyakorlat, hogy a hirtelen támadt összeesések és ájulások alkalmával előbb üzleti ügyeket tárgyalnak le, erről minden rendelkezésünkre álló eszközzel kell őket leszkoltatnunk. Mert éppen ezek az esetek azok, ahol semmiféle *késedelemnek helye nincs* s a hogy a társadalom a mentők hivatását becsülni és honorálni tudja, éppen úgy elvárja tőlük, hogy az első jel készentalálja őket, a mikor emberek életéről és megmentéséről van szó.

Jelen esetben valahol hiba történt, az kétségetlen, de azért a mentők mégis csak rá-

érték volna a baleset helyén intézkedni a továbbbiakról, ahelyett, hogy azt a hitet keltették egyesekben, hogy nem teljesítik a feladatukat úgy, ahogy azt a közérdek kívánja.

A debreceni futtatások

Lóverseny és ügetőverseny Debreczenben.

A debreceni tavaszi versenyek előkészítését már megkezdte a Debreceni Lovaregylet és az Urkocsis-egylet vezetősége. Mindkét egylet az eddigieknél nagyobb mértékben fejt ki munkásságát, hogy minél nagyobb, mentül eredményesebb legyen a két debreceni verseny.

Loránt József, mindkét egyesület titkára, aki a vezetőségek mellett bámulatos buzgalommal fáradozik a versenyek sikerén és akinek kétségtelen érdeme van e két legszebb sport föllendülése körül, már megtette az előterjesztéseit a versenyekre nézve és ezeket mindkét egylet vezetői magukévá is tették.

(A lóversenyek.)

A debreceni lóversenyek napjával május 26. és 27-ét, pünkösd két napját tűzték ki. A nevezési határidő május 15-én esti tíz óra.

Az első napi versenyek ezek: Nyeretlenek versenye 1300 koronás díjjal, Debrecen díja 800 korona, a Hortobágyi díj 1900 korona, Nyulasi gátverseny 1500 koronás díjjal, eladók akadályversenye 1300 koronás díjjal.

A második napi futamok: Eladók handicapja 1300 korona, Pallagi handicap 1500 korona, Totalizátor verseny 1900 korona, Hadsereg akadályverseny 1000 korona, Nagyerdői akadályverseny 2000 korona, Vigaszverseny 1300 korona. Mezei gazdák versenye 220 korona.

A verseny intézősége: Horthy Szabolcs Kovács József polgármester, Liptay Béla, Szápary József gróf, titkár Loránt József, bíró Nemes János gróf, mázsáló Nedeczky Ferenc őrnagy, handicapper Magyar Elek, indító Moshack János, pályaorvos Brunner Lajos dr.

A Lovaregylet a versenyek érdekében a pályát teljesen átalakították és a vezetőség egyebekben is nagy agilitást fejtett ki, hogy minél fokozottabb érdeklődést keltsen a lóverseny iránt. Az eddigi jelek szerint a debreceni versenyen nagy nevezésekre van kilátás.

(Az ügető versenyek.)

Az Urkocsis-egylet az ügető-sport érdekében alig néhány évi fennállása alatt eddig is igen sokat áldozott, de az idén fokozottabban munkálkodik, hogy a máris nagy kedveltségét e sportnak növelje. Míg az első évben 10000 korona volt a díjat összege, az idei versenyen 30000 koronát tesznek ki a díjak.

Az ügetőversenyek Debreczenben június 16., 18. és 20. napjain lesznek és pedig egykét- és négyfogatu kocikkal.

Az első nap érdekesebb versenyei: Debrecen város díjért futóverseny, amelyben csak ezer holdon aluli debreceni gazdálkodó Hortobágyon nevelt lovai vehetnek részt. A pénzdíjon kívül Sennyey Géza báró díszes tiszteletdíjat ad a legcsinosabb fogatnak. Ez a díj tavaly két lóra való, magyar sallangos szerszám volt. — Az első napon kilenc futam lesz.

A második napnak kilenc futama között van a debreceni bérkocsisok versenye is. —

A harmadik nap legérdekesebb versenye, a négyesek futama, amelyben 2800 korona a díj. Az utolsóelőtti szám a sorsolási verseny, amelyben a nyertes lovat a közönség között kisorsolják. Ugyanebben a versenyben az első ló tulajdonosa 1200 korona díjat kap és az ötlet 1000 koronáért megveszi a lovat annak, aki a sorsolásban

megnyerte azt. Ha a tulajdonos nem adja át a lovat, úgy az egylet ezer koronát ad a szerencsés nyertőnek.

Csatth Zsigmond nyugalomba megy.

A debreceni posta átszervezése.

Negyvenkét évig a postánál.

Ezelőtt huszonöt esztendővel, 1877-ben Baross Gábor, a vasminiszter maga elé hívatta a budapesti főposta akkori helyettes-főnökét, Csatth Zsigmondot és így szólt az akkor még főtisztí rangban szolgáló derék postásához:

— Zsiga öcsém, itt fogja hagyni a pesti postát és menjen le Debreczenbe rendet csinálni.

Nagy megtiszteltetés volt a nagy Barosstól maga ez a hang is, de még nagyobb volt a kitüntetés annál, hogy éppen Debreczenbe kellett mennie, ahol annyi baj volt, mert Baross Gábor azokat küldte a nehéz helyekre, akikben legjobban bizott, akiknek képességeit legtöbbre becsülte.

A debreceni postafőnöki kinevezés Barosstól különös kegy volt, mert bizony kevés nagyforgalmu helyen volt még annyi baj, mint negyedszázad előtt a debreceni postán, ahol a távirtda még nem volt együtt a postával és ahol a postaügyeket a kedélyes Mayer Tóni bácsi vezette tiszteletreméltó, de meglehetősen kezdetleges patriarchalizmussal.

Ami a posta terén azóta történt, azt Debreczen közönsége igen élénken tudja. Csatth Zsigmond a debreceni posta élére került és huszonöt évi, hihetetlenül nagy és körültekintő munkásságával a debreceni postát nemcsak európai színvonalra emelte, de az ország legkorrektebb postahivatalává tette.

Bámulatos arányokban növekedett meg Debreczenben a postaforgalom, a postatechnika fejlődése is rettenetes munkát adott, a folytonos újításokkal is rengeteg volt a dolog, de Csatth Zsigmond, a debreceni postahivatal főnöke nem jött zavarba, hanem fáradhatatlanul, példátlan munkaszeretettel és munkabírással nemcsak rendbehozta a debreceni postát, hanem gondja volt rá mindig, hogy a közönség minden igénye a legteljesebb mértékben kielégítést nyerjen. Annyi komoly, nehéz munkát adott az, hogy csak egy Csatth Zsigmond volt arra képes, hogy ilyen munka mellett még kezdeményező, teremtő munkát is vállaljon.

Hanem a nagy munka közben eltelt egy negyedszázad és Csatth Zsigmond főfelügyelő most már nyugalomra vágyik. Akik az ő fiatalosan üde arcát, bámulatos mozgékonyosságát, példátlan munkakedvét, hatalmas munkásságát látják, azok fejszóvalva fogadják ezt a hírt és kételkedve veszik tudomásul, hogy az a fürge, mindenütt ottlevő, mindenkinél rendelkezésre álló, kora reggeltől öreg estig dolgozó, pléhgalléros, derék postás immár 67 éves, aki 42 esztendeje szolgálja már a magyar postát és ki már 25 éve főnöke a debreceni postahivatalnak.

Csatth Zsigmond 1870 augusztus 31-én lépett a magyar posta szolgálatába. Aradon kezdte pályáját, majd hamarosan a makói posta főnöke lett. A posta vezetősége már

akkor látta azokat a kiváló képességeket, amelyek Csatth Zsigmondot a legkomolyabb postai vezetésre hivatottá tették és Makóról rövidesen fölvitték Budapestre helyettes postafőnöknek. Ebből a szép állásból jött Csatth Zsigmond Debreczenbe „rendet csinálni”.

A fölüttes hatósága, amely látta Csatth Zsigmond emberfölötti munkájának komoly eredményeit és a debreczeni posta hatalmas fejlődését, mindenkor méltányolta ezt a nagy munkát és már 1894-ben felügyelővé nevezte ki, majd 1908-ban megkapta a főfelügyelői kinevezését. A vezetőség azóta is a kitüntetés minden jelével elhalmozta Csatth Zsigmondot, aki fizetés tekintetében is elérte azt a legfelső fokot, amit postás ember elérhet.

De talán még értékeesebb a kitüntetésnek az a számos jele, amivel a debreczeni postafőnököt az a közönség halmozta el, amely lépten-nyomon meggyőződött Csatth Zsigmond munkájának eredményeiről és amely csak hálás lehet mindig a kiváló postás iránt. Mi láttuk Csatth Zsigmond munkáját és velünk együtt a város egész közönsége a legmélyebb szeretettel veszi körül ezt a fiatalos öreg urat, aki ezerszer tapasztalt jóakarata után ezuttal először okoz kellemetlen szomorúságot e város közönségének, amikor azt adja tudtunkra, hogy még ez év folyamán megváltik állásától és 42 évi szolgálat után nyugalomba megy.

A Debreceni Független Ujság munkatársa beszélgetést folytatott a postafőnökkel és a közszeretben álló főfelügyelő ezeket mondta tudósítónknak:

— Régen szolgálom már, dolgoztam is, amennyit lehetett és 67 éves is vagyok, hát bizony nekem már jogom van ahhoz, hogy nyugalomba menjek. Szeretem ezt a várost nagyon, mert ez a közönség is ezer tanujelét adta szeretetének és avval akarom ezt a szeretetet meghálálni, hogy elsőrangúvá tegyem a debreczeni postát. Ezt sikerült elérnem és most, hogy az új postapalota fölépítésére is sikerült ígéretet kapnom, most már nyugodtan hagyom el a helyemet.

A postafőnöknek nyugalombavonulásának híre különösen a posta személyzeténél kelt szomorúságot, mert Csatth Zsigmond amellet, hogy szigorú főnök, valósággal atyja az egész személyzetnek.

KÖZOKTATÁS.

Érettségi vizsgálatok a tiszántuli egyházközségben. Baltazár Dezső dr. püspök, a kerületébe tartozó iskolák érettségi vizsgáinak határnapjaira s azok elnökeire vonatkozólag a következőleg intézkedett: Békés: jun. 21—22; elnök Dóczy Imre. — Debreczen: jun. 20—22. és 24—28; elnök Baltazár Dezső dr. — H.-bőszörmény: jun. 17—18; elnök Pápaifly József dr. — Hajdunánás: jun. 17—18; elnök Ferenczy Gyula dr. — Hódmezővásárhely: jun. 24—27; elnök Kun Béla dr. — Karcag: jun. 21—22; elnök Mitrovics Gyula dr. — Kisujszállás: jun. 24—26; elnök Dóczy Imre. — M.-sziget: jun. 14—15; elnök Dóczy Imre. — Mezőtúr: jun. 19—20; elnök Erdős József dr. — Szatmár: jun. 24—28; elnök Papp Károly dr.

— A Debreceni Társadalomtudományi Kör előadása. A párisi Insitüt International pour la diffusion des expériences sociales vezetője s a Documents du Progrés szerkesztője, Prof. Rodolphe Broda, párisi tanár, aki

KONCZ

fest és vegyileg tisztít
mindennemű ruhát, valamint csipke
és szövet-függönyöket kifogástalanul.

DEBRECZEN.

Gyar es töüzlet Arany Janos-u. 0. Flóe
üzlet Bathányi-u. 2. — Telefon 701. sz.

chalyg kexu a helyere
felegyerezti!

jelenleg
ni Tár
hétfőn
hétfőn,
Csarno
emelet)
a néme
szélik
a tudós
birtoká
fog meg
der ler
tudomá
előadás
egyarán
iránt e
dig ma
ben, így
maga e
sége s
tán szá
zönség

Asat

Deb
tatásba
állapotá
eredetile
ga, vala
szágos
Az 56 o
Debrece
tal arch
mokról

Az
muzeum
lődési pa
építése
vendetés
azon ku
konai-kö
ben, amé
felelő ál
tésből, n
muzeum
dekében
nemtörő
míg egy
szerezni
ként me
akár vá
zás vagy
birtokba

Ilyen
lett érhe
még fiat
végén hu
tárgyból
régiségta
és iparm
gyűjtem
szint hel
miatt e
tudják ki

Örön
mes seg
mult évi
ből okos
mények
hoz csat
tár kapo
séért. Lő
is 500 ko
sához.

Mint
csatolva
része is.
a hortoba
szerint 2
ra jött le
dökből s
letek egy
II—IV. sz
valamely

Gya
Gya
Gya

jelenleg Magyarországon időzik a Debreceni Társadalomtudományi Kör meghívására hétfőn délután Debrecenbe fog érkezni s itt hétfőn, 15-én este 6 órakor a Kereskedelmi Csarnok dísztermében (Hungária-palota, I. emelet) előadást tart. Tekintettel arra, hogy a német nyelvet sokkal többen értik és beszélik Debrecenben, mint a franciát s hogy a tudós előadó mindkét nyelvnek egyaránt birtokában van, az előadás német nyelven fog megtartatni „Was die Völker von einander lernen können” címmel. A Társadalomtudományi Kör szívesen lát erre az ingyenes előadásra mindenkit, hölgyeket és férfiakat egyaránt, aki csak a szociológiai problémák iránt érdeklődéssel viseltetik. Ilyenek pedig ma már szép számmal vannak Debrecenben, így bizton nagy közönséget fog találni maga előtt az előadó, akinek vonzó egyénisége s előadása témájának érdekessége méltán számíthat a minél nagyobb számú közönség által való meghallgattatásra.

Asatások Debrecen vidékén

A muzeum évi jelentése.

Debrecen sz. kir. város muzeuma nyomtatásban is kiadta 1911. évi működéséről és állapotáról szerkesztett jelentését, amelyet eredetileg a város törvényhatósági bizottsága, valamint a Muzeumok és Könyvtárak országos Főfelügyelősége számára készített. Az 56 oldalra terjedő füzet nagyobb részét a Debrecen környékén 1911-ben a muzeum által archeológiai szempontból megásott halmozokról szóló jelentések foglalják el.

Az évi jelentés részletesen ismerteti a muzeumi bizottság intézkedéseit, a közművelődési palota ügyét, melynek minél előbbi felépítése egyformán sürgős nemcsak az örvendően gyarapodó muzeum, hanem mindazon kulturintézmények, amilyenek a Csokonai-kör és a Műpártoló Egyesület, amelyek a kulturpalotában nvernek megfelelő állandó hajlékot. Olvashatjuk e jelentésből, micsoda tevékenységet fejtett ki a muzeum igazgatója és öre a gvarapítás érdekében; mekkora nehézségeket, közönyt és nemtörődömséget kellett néha legyőzniök, míg egy-egy történelmi emléket meg tudtak szerezni a muzeumnak. Ugyyszólván egyenként megneveznek minden tárgyat, amely akár vásárlás, akár ásatás, akár aiándékozás vagy letét által a muzeum s így a város birtokába jutott.

Ilyen lelkiösmeretes, buzgó munka mellett érhető el a muzeum vezetői, hogy ezen még fiatal intézet leltári anyaga 1911. év végén huszonnégy és félezer darab muzeális tárgyból áll. A könyv- és kéziratár 9560, a régiségtár 11420, a néprajzár 2293, a szépség- és iparművészeti-tár 806, a természetrajzi gyűjtemény pedig 524 darabot számlál. Rézszint helyszüke, részint az anyag természete miatt e nagy tömegnek csak kisebb részét tudják kiállítani.

Örömmel látjuk, hogy az állam is teteemes segélyben részesíti muzeumunkat. — A múlt évi államsegély 2600 korona volt, melyből okos előrelátással 450 koronát „gyűjtemények vásárlására szolgáló tartalékalap”-hoz csatoltak; 800 koronát pedig a házipénztár kapott megtérítésül a muzeumór fizetéséért. *Lőkövits* Artur muzeumigazgató maga is 500 koronával járult a muzeum gvarapításához.

Mint fentebb említettük, a jelentéshez csatolva van az 1911. ásatások leírásának egy része is. Debrecen határának őskorára nézve a *hortobágyi juhjárás porosháti* halmjai, szám szerint 22 apró halom. Ezek, mint a napvilágra jött leletekből, főként egy vas pajzskölredőkből s ezekhez hasonló másutt előkerült leletek egybevetéséből megállapítható, a Kr. u. II—IV. században ezen a vidéken tanyázott valamelyik barbár nép, valószínűleg germán-

törzs egy-egy halottjának siriát takarják. — A Földes mellett fekvő *Andaháza* pusztán is ásatott muzeumunk. Onnan a hallstatti művelődési körhöz tartozó égetett és hullatemetkezés mellékletei kerültek muzeumunkba. — Az ásatást vezető muzeumór nemcsak a leletek leírását adja, hanem a fennmaradt oklevelek alapján összeállította *Andaháza* hiteltörténetét is.

Sokkal bőbeszédűbben szólaltatja meg forrásait a Debrecen és Hadház között fekvő *monostori templomdomb* megásása ismertetésénél. Miután leírta a dombban talált Árpádkori templomot, végig vezeti az olvasót Monostor hetedfélszáz éves történetén, noha Debrecen város féltve őrzött magánlevéltárából egyetlen egy adat sem állhatott rendelkezésére és kimutatja, hogy az Árpád-kor végén és az Anjou-korban a Nagyerdő megett épült Szalókmonostorának határa nem egészen az a terület volt, amelyet most Monostornak neveznek; sőt inkább a mai Monostor nevű erdő (Debrecen város birtoka most) akkor *Mihálylaka* néven a Guth-Keled nemzetségből származott Várdai család birtoka volt. Az érdekes jelentést *Zoltai* Lajos muzeumór számos rajza élénkíti.

A megrandszabályozott szikvizgyárak

Tilos az üvegek elcserélése.

Az a sok panasz és kellemetlenség, mely úgy a közönség, mint az érdekelt szikvizgyárosok által napról-napra felmerült, arra az elhatározásra bírta a szakminisztériumokat, hogy újabb rendelettel vegyék elejét a bajoknak és panaszoknak. Így a belügyminisztérium a kereskedelemügyi minisztériummal egyetértőleg két új rendeletet bocsájított ki, melyek részint ebben az évben, de legkésőbb 1913. január elsején kezdődőleg lépnek érvénybe s úgy a gyártás üzemét, mint annak kezelését a legszigorubb ellenőrzés alá rendelik.

Ezek a miniszteri rendeletek a „Belügyi Közöny” legutóbbi számában láttak napvilágot s Ozory István rendőrkapitány igen helyesen, összehívta az érdekelteket, hogy a rendelet lényegét ne csak kihirdesse, de meg is magyarázza előtűik. Ez idő szerint 7 szikvizgyára és három szénsavval telített gyógyvizvállalata van Debrecen városának és pedig: a Szliuka, Bagdy, Szabó, Payer, Nemes, Ladányi és Vendéglősök-szikvizgyára s az Ebesi, Ebesmelléki és Vendéglősök (Anna-víz) szénsavas gyógyvizvállalata.

Lapunk munkatársa jelen volt a főkapitányságon, mikor a miniszteri rendeletek az illető gyárosok előtt kihirdetettek s abból a következő közérdekű részeket látta szükségesnek közreadni:

Közegészségügyi és munkásjóléti intézkedések.

A szikviz gyártására használt víz sokszor romboló anyagokkal fertőzött volt, hogy az új rendelet szükségesnek találta a fokozottabb ellenőrzés meghonosítását. Kimondja az új rendelet, hogy szikvizgyárat ezután senki addig nem létesíthet, amíg a gyártásra használandó vizet szakértők vegyileg meg nem vizsgálják s azt a gyártásra alkalmasnak találják.

A gyártáshoz félliternél nagyobb üvegek nem használhatók s a fejlesztés alkalmával az üveg tartályok dróthálózzattal, a munkások pedig drótból font fejevéddel látandók el. Nehogy a túltömített szénsavas víz felrobbantása folytán az üveg cserepek véres baleseteket idézhessenek elő.

A fokozottabb ellenőrzést úgy kívánja a miniszteri intézkedés gyakoroltatni, hogy ezentul a kerületi tisztiorvosok negyedévenként legalább egyszer, a tisztí főorvos pedig

évenként egyszer köteles az összes szikvizgyárakat meglátogatni s az ott tapasztaltakról jelentést tenni.

A visszaélések meggátlása.

Igen gyakori eset volt országszerte, hogy a különböző szikvizgyárak egymás üvegeit csereberélték. Ily módon megtörtént hogy a jobb cégek üvegeire valóságos hajtvadászatot rendeztek a kisebb és kevésbbé keresett gyárosok s a vásárlókat megtévesztve saját gyártmányukat adták el a becsereült üvegek tulajdonosainak szifonja helyett.

Ha pedig valamelyik cég köztisztasági kihágást, vagy egyéb büntetendő cselekményt követett el az áruba bocsájított szikviz termék által, a hatóság sem tudta kinyomozni, vajjon kit is terhel a felelősség, mert az idegen üvegek forgalombahozója mindig fedte magát azzal, hogy az áru nem az öve.

— Tessék, ott van rajta az idegen jelzés.

Az új rendelet most a legszigorubb megtiltja az üvegek elcserélését s a melyik gyárban a vizsgáló közeg más cégek üvegjét találja, már az első esetekben 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal, ismétlődés esetén pénzre át nem változtatható tíz napi börtönnel lesz büntetve.

Ez a rendelet már részben augusztus 1-én, legkésőbb azonban a jövő év januárjában lép életbe s az ellenőrzéssel a rendőrkapitányság bizatik meg.

A kulisszák mögöl.

*

A kritikus ur szerepet oszt.

A kritikus ur igen jóra való fiu. Ha nem mondaná, nem is nézné ki belőle az ember a — kritikust. A haja hosszú fürtökben hull alá ovális arcára s nemes brillantintól illatos. Az arca bárány szelid, ajkán pedig állandó a mosoly. Látszik, minden pillanatban kész a szivességre. Álmát szinte lidércnyomásként művészi ambíciók zavarják, innen magyarázható az az „ellenállhatatlan vágy”, mely a „színház és irodalom felé” kergette. Azt olvasta egyik magyar író közkezen forgó könyvében, hogy az íráshoz nem szükséges más, mint tinta és egy elrágható tollszár, kapta magát és ajánlkozott az ország minden néven megnevezett szerkesztőségéhez. Abban az időben a „*Mucsa Times*” nevű kevésbbé, de többé soha el nem olvasott napilap lázasan kutatott valami fel nem fedezett lángész után s abban a hiszemben, hogy módja lesz a felfedezésre, koszt, kvártély és teljes ellátás nélkül szerződtette emberünket — *kül- és belügyérnek*.

Teltek, multak a napok, anélkül, hogy *Kis Molier* — nevezzük így új munkatársunkat — a kis és nagybetűk használatát elsajátította volna. A kiadó természetesen ráncba szedte a homlokát s elégedetlenül fakadt ki:

— Kérem, ez így nem megy!

— Miért? lepődött meg Molier?

— Mert Ön uram annyira hibát csinál a kéziratban, hogy az én állandó sajtóhibával dolgozó személyzetem is kijön a sodrából és átjavitja a kézírásait.

— A politikát, ugy-e bár?

— A riportot is, kérem.

— Hja, mert nem adnak munkakört.

— Ember, hisz a „*Későn járók estilapja*”-t is magára biztam.

— De én a színházat akarom.

— Színházat?

— Igen. Mert politizálni tud minden csizmadia.

Riportot írhat egy próbarendőr is. De színházat csak igazi szellemmel, jellemmel és kellemmel lehet írni. Nézzem rám uram, ha én egyszer betekintek a kulisszák mögé, forradalmat csinálók „*esprit*”-tel (olvassd úgy, ahogy írva van) írott cikkeimmel.

A kiadó nem értette ugyan az idegen szavakat, de gondolta, a „fix” fizetés teljes kizárásával meg ezen a téren is próbát tehet Molierrel. Kinevezte tehát a gyereket — *színházi kritikusknak*.

Ezen a téren aztán éjjel-nappal az érvényesülni törekvő mellözött tehetségek nyakán lógott s azt a

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szereshetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Róssuth-u 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

bátoroságot is vette magának, hogy szerelmes legyen a színház egyik primadonnájába.

— Vagy meghalok — mondta egyik bizalmas barátjának — vagy tudtára adom, hogy meg akarok halni — érte!

Másnap azonban már a szíve egy fiatalabb nava felé vonta, aki éppen olyan lázas vágyakozással törekedett az érvényesülés felé, mint ő.

— Látja, — mondta — mi rokon lelkek vagyunk.

— Hogy-hogy? — kérdezte a kicsike.

— Mind a ketten a magasba törekszünk. Maga egy szerep után vágyik, én meg egy szereplő után.

— És ki az?

— Maga.

— Ne mondja!

— De mondom. Már beszéltem is az igazgató urral, hogy mi lesz magával?

— És mit mondtott?

— Hogy legközelebb egy nagy szerepben fogja felléptetni.

— Igazán?

— Persze. Egy kritikustól csak nem tagadhat meg ilyen „csekély” szívességet! Megmondtam neki, hogy vagy jó emberek leszünk, vagy . . .

— Vagy?!

— Megtanitom keztyűbe dudálni! Szép is lenne, ha már a színházban a színigazgató parancsolna. Én azt mondtam, hogy maga játssza a szerepet és punktum. Ugy lesz, vagy összedől a Brazovics-ház, ahogy a „Dolovai nábob leánya” mondja.

— Talán az „Arany ember”?!

— Nem. Jókai Mór mondja Herczeg Ferencnek a „Dolovai”-ban. Különbözik is az mellékes, fő, hogy maga szerepet kap és én megírom, hogy „szerd” hangja van, a kacagása „sellő”, s „najád” a hajának ébene.

— Igazán?!

— Ha . . . !?

— Ha . . . ?!

— Megengedi, hogy . . . (és a fülébe sug).

— És melyik szerepet?

— A „Dolovait”!

Éppen akkor érkezik melléjük a színházzsolga.

— Hová megy? — kérdi a szereposztókönyv által felcsigázott művész.

— Darabot osztok!

— Mit?

— A „Dolovait”!

— Akkor át is veszem a szerepemet.

— Melyiket?

— Szentirmayné.

A színházzsolga kacagott egyet, aztán továbbállt.

A kissasszony pedig majdnem azt hitte, hogy végre eljutott a rég vágyott — súlyesztőre.

Csak a kritikus nem akart zavarba jönni:

— Ugy látszik — mondta — „ez az ember” nem kerül el sorsát!

De a művész ezt már nem várta be, hanem a világ legközvetlenebb hájjával biccentett egyet a fején s mint aki már semmit sem várhat valakitől, végigverte azt a tekintetével és az arcába nevetett:

Ne fárasssa magát, kis — *dihrlapiró!*

— Megálljatok! — fenyegetődzött a kritikus, és

— *színházi lapot alapított!* . . .

Conferencier.

IRODALOM

A Hortobágy hasznosításáról írt vezető cikket a „Debreceni Szemle” mai számában Balkányi Béla. A címlap a debrecei kollégium híres rézmetsző diákjának Karacs Ferencnek arcképét közli s dr. Kardos Albert a kiváló író ír dr. Ecsedy nagyon is hézagpótló könyvéről. Novellákat, verseket írtak a lapba Szederkényi Anikó, Farkas Imre, Kálfika Margit, Sándor Imre, Juhász Gyula s a rovatokat a helyi író gárda jelesei élénkítik valamint a lap állandó művész rajzolójának Ivánka Tóth I.-nek aktualis karikatúrái. A lap előfizetési ára 3 óra 3 korona. Trafikpéldány ára 30 fillér.

Aczél Géza ünneplése

A tanács üdvözlölete

A mérnök-egylet estélye.

Meghatóan meleg ünneplésben részesült ma Aczél Géza városi főmérnök, aki a mai napon töltötte be a városi szolgálatának negyedszázados évfordulóját. Mi, akik láttuk a régi Debreceni öregek kulturátlanságával, rendezetlenségével, akik szemtanúi voltunk annak a közönynek és idegenkedésnek, melylyel ez a város ezelőtt minden technikai haladást fogadott és akik láttuk, hogy az utolsó esztendőben mekkora tért hódított Debrecenben a műszaki teremtő erő, mi méltányolni tudjuk Aczél Géza érdemeit és tisztán látjuk, hogy a mai jubileuma nemcsak Aczél Géza negyedszázados jubileuma, de hatalmas mértőföld mutatója Debrecen fejlődésének is.

Mi látjuk azt a szemrehányó tekintetet, amellyel a tulzottan szerény Aczél Géza reggel e sorokat olvassa, halljuk a neheztelő szót, amiért az ő ünneplését a közönség elé vittük, de nem lesz a főmérnöknek igaza a szerénységétől diktált aprehenzióval, mert a város életében nagyon jelentős momentum hogy a város fejlődését irányító főmérnök munkájával olyannyira meg van elégedve az ehhez legjobban értő mérnöki kar. Mi ebben nemcsak a főmérnök dicséretét látjuk, hanem azt is, hogy a város fejlődése a lehelyesebb uton van. A mérnökegylet mai ünnepe ennek a ténynek a legfényesebb, a legmegnyugtatóbb bizonyossága.

Aczél Géza negyedszázados mérnöki jubileumát a mérnökegylet határozta el. Ott süttették rá a főmérnökre, hogy már 25 éve mérnök és ott határozták el az ünneplést. Alább adunk számot a jubiláris ünnepségről.

A tanács elismerése.

Debrecen város tanácsa elhatározta, hogy Aczél Gézát jubileuma alkalmából üdvözlö. Az erről szóló határozat rendkívül szíves szavakban ismerteti és méltányolja azokat az érdemeit, amelyeket a főmérnök a város fejlődése körül szerzett és a legteljesebb elismeréssel nyújtja át a tanács gratulációját.

A szépen szövegezett határozatot, amelyet a tanács valamennyi tagja aláírt, ma délután Szabó Elek első aljegyző kézbesítette a főmérnöknek, akit rendkívül meghatótt a tanács figyelme és elismerése.

A mérnökegylet ünneplése.

A Mérnök és Építészegylet debreceni osztálya ma este az Arany Bika szálló éttermében bankettet adott elnökének, Aczél Géza városi főmérnöknek tiszteletére.

Debrecen összes mérnöki hivatalnok személyzete teljes számmal jelent meg, képviselve voltak: M. Á. V. üzletvezetőség, M. Á. V. Osztály mérnökségek, M. Á. V. fűtőhá-

za, M. Á. V. gépjavitó műhely. Állam építészeti hivatal, Kulturmérnöki hivatal, Városi mérnöki hivatal, Felmérési felügyelőség, Alsószabolcsi Tiszai Ármentesítő Társulat, Állami fémipari szakiskola, Városi világító vállalat, Vizvezetési és csatornázási vállalat és az iparfelügyelőség, de jelen volt a társadalom több kiválósága is.

Aczél Géza ünneplésére hölgytisztelői is igen szép számmal jelentek meg. Ott voltak: Aczél Gézáné, Aberle Raimundné, Borsos Józsefné, Biczó Gyuláné, Biczó Irén, Czverdely Andorné, Debreceni Jenőné, Fekete Lajosné, Horváth Jánosné, Hepke Oszkárné, Hepke Margit, Hegedüs Jánosné, Jánosy Miklósné, Molnár Istvánné, Mesko Kálmánné, Pintér Lászlóné, Rother Ernőné, Székely Ferencné, Schusztér Ferencné, Szojka Béláné, Sztankay F. Béláné, Tikos Imréné, Tikos Tutu, Várady Gézáné urhölgyek.

A pezsgőbontásnál Sztankay F. Béla fémipari szakiskolai igazgató, a mérnökegylet titkára állott föl és az egylet nevében köszöntötte föl meleg, formás beszéddel Aczél Gézát és feleségét. Utánna Tikos Imre városi mérnök a városi mérnöki hivatal üdvözlőjét tolmácsolta.

Aczél Géza válaszolt azután a felköszöntőkre. Hálás szívvvel köszönte meg a meleg ünnepeltetést, de több kifogása van az ünneplés ellen. Érdemtelennek is tartja magát erre, de meg az ember életének fikszipont jait bizonyos koron túl nem jó nagyon túl kidomborítani, mert bizony kellemetlen mikor elhozzák az urak feleségeiket és odaállítják az embert, hogy: nézzétek, ez az ember 25 évvel öregebb. De a mérnöki pályával járó ridegség sem igen egyezik az ünnepcsinálás. Megkapóan komoly szavakkal beszélt aztán a mérnöki kötelességről és arra buzdította kartársait, hogy igyekezzenek megismertetni és megszerettetni a műszaki szolgálatot, amelynek hivatása előbbre viszi az országot a haladás útján.

A lelkes tapsokkal fogadott beszéd után Székely Ferenc beszélt. Rámutatott arra, hogy Debrecenben életében az utolsó évek milyen hatalmas lendületet hoztak és ebben Aczél Gézának van nagy érdeme, aki nemcsak a nagy eszmék kigondolásában árult el nagy tudást, de az eszmék kivitelénél hatalmas energiájáról is tanúságot tett úgy, hogy a város életében, de a mérnökegyletben is örökre emlékezetessé tette nevét.

Pavlovits Károly azt kívánja, hogy még néhány jubileumot ülhessenek Aczél tiszteletére. A hölgyeket éltette.

Ugyancsak a hölgyekre mondott fölötté elmés pohárköszöntőt Aczél Géza, majd az Aczél-család régi barátja, a véletlenül Debrecenben időző Szunyogh Mihály dr. volt országos képviselő tartott magasröptű rendkívül meleg és komoly beszédet, amelyben szerencsét kíván Debrecennek, hogy kiváló főmérnök még sokáig munkálkodhassék a város érdekében.

Polgár Zsigmond iparfelügyelő tette

500 ÉV ÓTA ::
GYÓGYITANAK
KÖSZVÉNYT ::
CSUZT STB. ::

TRENCSENTEPLICZ

RÁDIUMOS ::
KÉNESHÓVIZ
36-42° C. ÉS
ISZAPPÜRDOI

Egész évben nyitva. Millió új építkezések. Új nagyszálló. Új fürdők. Festői vidék. Nagyszerű olasz tavaszi kúrák. Házi-kúrákhoz: iszap-
szétküldés. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

még a jubiléum főmérnököt, akinek ünneplésére még sokáig együtt maradt az illusztris társaság.

Vándorló levelek

— *Idill a bejelentőben* —

*Nem tudják
hol lakom?*

Akik pedig azt hiszik, hogy az alábbi sorokban dörgedelmes támadás leszen a debreceni rendőrbjelentési hivatal ellen, azok módfelel tévednek. Hát lehet erre a hivatalra haragudni? Dehogyan lehet. Nem kell már bosszankodni sem ezeken a dolgokon, hanem legokosabb kedélyesen venni a bejelentő hivatal patriarchális esetein, amelyek napról napra előfordulnak, ahogy az alábbi esetből is kitétnék.

Egy jókedélyű, kedves öreg ur, akit Debrecenben sokan ismernek, a napokban levelet kapott. Azaz, hogy nem kapta meg a levelet, amely Nyiregyházáról jött, ez a címzés állott:

Tekintetes

Klein János urnak

Debrecen.

Az utcanév nem lévén rajta, a posta — igen helyesen — elküldte a levelet a bejelentőhivatalba, hogy ott írják rá a pontos címet, mert Debrecenben kötelező a bejelentés és így ott biztosan tudják is a címet. A bejelentő hivatal pedig — hiven az ott divó szokásokhoz — rányomta a bélyegzőt és egyetlen szó megjegyzés nélkül visszaadta a postának anélkül, hogy ráírta volna a címet. A posta persze ezek után szépen visszaküldte a levelet Nyiregyházára.

Hanem a feladó ugyan meglepődött, mikor levelét visszavitték neki. A levél feladója ugyanis Klein János bátyja volt, aki nem tudta megérteni, hogy az öreg ur miért ment el olyan hirtelen Debrecenből, ahol 28 éve lakik és ahol kiterjedt rokonsága van. — Zsebébe tette a levelet és Debrecenbe jött, hogy megtudja, mi történt a bátyjával. Azt természetesen nem gondolhatta, hogy Debrecenben ne találjanak meg valakit, aki évtizedek óta itt lakik.

Itt aztán kiderült, hogy Klein Jánosnak eszébe sem volt elköltözni, ellenben a debreceni bejelentő hivatal következetes volt önmagához. Mivel pedig mostanában többször megesezt, hogy a városzerte jól ismert és sokak által szeretett öreg ur nem kapta meg a leveleit, fölment a bejelentő hivatalba és megkérdezte:

— Kérem, hol lakik Klein János?

Persze, a bejelentőben nagy lett a meglepetés, mert hiszen a kérdezőt valamennyien ismerik évek óta. Meg is kérdezték tőle:

— Hát nem tudja János bátyánk, hogy hol lakik?

— Én tudom — vágott vissza az öreg ur — de az urak nem tudják. És ez igaz is, pedig a bejelentő hivatalban mégis csak tudni kellene egy olyan ember lakását, aki 28 éve debreceni lakos, öt évnél csak hosszabb ideig lakott egy helyen, mostani lakásában hét éve lakik és aki egymaga van ebben a városban a nevével.

Hát ezen az eseten sem haborodunk föl, mert ez gyakori eset és nincs időnk minden eseten fölháborodni, de az bizonyos, hogy hasonló eset tulságosan gyakran fordul elő és nem mindenki veszi olyan kedélyesen az ügyet, mint az itt említett ur. Tudjuk mi jól, hogy az ország sok városában hasonlóképpen szomorú a bejelentő hivatal, csak hogy másutt legalább beismerik ezt és nincsenek olyan nagyon elragadtatva a bejelentőtől, mint a debreceni rendőrség.

Olcsó bevásárlás

*

(Személyek: Önagsága, a kereskedősegéd. — Hely: egy divatárkereskedés. — Idő: jelenkor, a táfolt-selyem kora.)

Önagsága: Jó napot!

Segéd és a kar: Kezeit csókolom, nagyságos asszonyom. Méltóztassék helyet foglalni. Mivel lehetünk szerencsések szolgáljni?

Önagsága: Divatselymet akarok. Figyelmeztetem, hogy tisztában vagyok a minőséggel és árral és már kész választással jöttem. Így teljesen fölösleges lesz, ha befolyásolási kísérleteket tesz.

Segéd: Ha nagyságos asszony a saját izlése alapján választ, föltétlenül hiszem, hogy a legjobb minőségűt és a legizlésebb darabot fogja megtartani. Mi ugyan a szakmánkban értünk egyhez-máshoz, de izlésünk messze elmarad a nagyságos asszony mellett.

Önagsága: (elégedetten mosolyog és turkálni kezd a selymek között, minél többször pittyeszve ajkát, hogy elégedettségének adjon kifejezést.) Azt hiszem, hogy ezek, ha nem is az ó-kort, de a középkort képviselik. Nem lehetetlen, hogy ezek közül az egyikben-másikban valamelyik nagymamám örömét leltem.

Segéd: A divat, csókolom a kezét, olykor-olykor visszajár kísértetni, kivéve talán a krinolint amely örökre elvonult.

Önagsága (miközben az eléje rakott árukat bírálgatja, egy olyan végre akad, amely nagyon is gyanúsán fest): Ohó, hát ez mi? Ezzel valami baj történt s az ilyesmit nem volna szabad áruba bocsátani! . . .

Segéd (a selymet hirtelen a kezébe veszi és nem kis ijedelemmel nézi. Az első percben tisztába jön azzal, hogy önagságának igaza van. A selyem vagy sokáig lehetett a kirakatban vagy az uton érhetett baj, esetleg elázás alakjában. Miközben ezt konstatálni kénytelen, gyorsan rákiált egy másik segédre:) Hallja, Miklós, ön nem vigyáz az osztályozásra. Hogy került ide ez a különlegesség, mikor ennek a helye a másik osztályban, a drágább és finomabb áruk között van. Ha maga ilyen vigyázatlan akkor nem lesz képes az árukat értékük szerint adni. (Azután önagságához fordul:) Tévedésből került ide!

Önagsága (kissé zavartan): És miért legyen ez a rongy különlegesség és drágább, mint a többi.

Segéd: Jobb minőségű, kiválóbb gyártmány s kissé antik színezetű. Igen kevés van belőle raktáron, mert ritka az olyan vevő, aki az ilyesmi iránt érdeklődik. A mai világban a nagyságok inkább az olcsóbb és mutatósabb áruk felé hajlanak s ha ezt megteszik, igazuk is van.

Önagsága: És mennyivel drágább?

Segéd: Két koronával. Ha azonban a nagyságos asszonynak nem tetszik, talán ne is méltóztassék foglalkozni vele. Az igazat megvallva, kissé bizarr színi ez a selyem és alapjában véve nem is ajánlanám. Az olcsóbbank sokkal tetszetősebbek, sőt tartósabbnak is látszanak.

Önagsága: (némi habozás után újra a megromlott selymet nézegeti amelynek vagy a nap, vagy a víz vette ki a színét, vagy amely évek óta állhatott a nem éppen szellős raktárban.) Az igaz, hogy furcsa és hozzá még drága is. De mintha érdekes volna. Tudja mit, vágjon le belőle tizenkét métert.

Segéd (magában: Talpon állva vigyen el az ördög, ha valaha megnőstülök!

A politika eseményei

Affér, mentelmi és egyebek.

A türelmet próbára tevő, vakmerően fölháborító Justh-párti viselkedés a végsőig fokozza már az ország s a képviselőház türelmét s épen nem csodálatos, hogy úgy az országban, mint a munkapártban már hangok emelkednek, amelyek ennek az ártó kelevénynek gyors és erélyes kioperálását követelik.

A mai nap is munka nélkül telt el, az események: egy politikai affér, egy mentelmi ügy, szintén csak a Justh-csoportnak ebbe a viselkedésébe kapcsolódik bele.

Hogy az ország, amelynek hangulatára olyan nagyon szeretnek hivatkozni Justhék, ki mellett van, bizonyítja Pécs város közönsége, mely ma alakította meg nagy lelkesedéssel a munkapártot.

Fővárosi tudósítónk a mai napról a következőket jelenti:

Mentelmi a nem szavazásért.

A képviselőház mai ülése előtt a mentelmi bizottság ülést tartott Kállay Tamás munkapárti képviselő ügyében. Kállay a Ház tegnapi ülésén az elnöki felszólítás dacára sem vett részt a névszerinti szavazásban, bár az üléssteremben volt. A mentelmi bizottság úgy döntött, hogy a képviselőháznak azt fogja javasolni, hogy Kállayt a Ház nyílt ülésén való bocsánatkérésre ítélje.

Györfly Gyula Justh-párti képviselő különvéleményt jelentett be.

Egy politikai affér.

A képviselőház mai ülésén a jegyzőkönyv hitelesítésére feltett kérdéshez a Justh-párt valamennyi tagja felszólalt. Mikor Sümege Vilmosra került a sor, Farkas Pál oda kiáltott:

— Beszéljen székely testvéreiről!

Sümege: Azok nekem igenis testvéreim, én nem tagadom meg őket.

A munkapárton erre a kijelentésre olyan nagy derűtség és láрма támadt, hogy az elnök kénytelen volt felfüggeszteni az ülést. — Mikor az elnök távozott az emelvényről, Sümege Vilmos odakiáltott Farkas Pálnak:

— Engem nem vesztegetéssel választottak meg!

— Engem nem vesztegetéssel választottak meg, mint önt!

— Ne szemtelenkedjék!

— Hiába krakélereskedik!

— Mars ki! — fejezte be a magas színvonalu szóváltást Farkas Pál, mire Sümege csakugyan kiment a teremből.

Farkas Pál báró Vojnits István és Almássy László utján magyarázatot kért Sümegetől, aki kijelentette, hogy politikai küzdelmet folytat és ezt a küzdelmet személyi térre átvinni nem engedi.

Gyarapodik a munkapárt.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Pécsen ma rendkívül népes gyűlés volt, amelyen kimondták a munkapárt megalakulását.

A nagy lelkesedéssel történt megalakulás után Zsolnai Miklóst választották meg a párt elnökévé.

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít **FEUERSTEIN**

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

mosó intézete Piacz utca 63.

A szép asszony és a rendőrkapitány

Vesztegetés a pásztorórán.

Szegedről táviratozzák: Pikáns háttérű bűnügyet tárgyalt ma a szegedi ítélőtábla. A vádlott Papuga Dénesné, szabadkai uriaszszony volt, akit a törvényszék két napi fogházra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte vesztegetés miatt. Papugáné Krizse József dr. szabadkai rendőrkapitányt akarta megvesztegetni.

A dolog úgy történt, hogy egyik augusztusi éjszakán a Park-kávéházban a rendőrkapitány figyelmét egy feltűnően viselkedő uriaszszony vonta magára, aki férfiakkal ivott, mulatott. Éjfél után az asszony az egyik férfivel elhagyta a kávéházat és a rendőrkapitány látta, hogy a szomszédos Erzsébet-szállodába mennek. Ez a szálloda nem a jó nevével híres, ezért Krizse, aki polgári ruhában volt, maga mellé hívott egy rendőrt, felmentek a szállodába és az egyik szobában a meglehetősen hiányos öltözékben meghuzódó szerelmes párt igazolásra szólította föl.

Az asszony nem akarta magát igazolni, végre megmondta nevét és azt, hogy férjes uriaszszony, kérte a rendőrkapitányt, ne indítsa meg ellene az eljárást. Kivett egy nagy csomó bankót is a retiküljéből és a kapitánynak akarta adni.

— Ne sulyosítsa helyzetét még a vesztegetés kísérletével is, — mondta a kapitány, de az asszony erővel a markába nyomott egy huszkoronás bankjegyet azért, hogy ne állítsa elő.

Krizse a pénzt, mint bűnjelet lefoglalta és feljelentette Papugánét, akit el is ítélte a törvényszék. Előzőleg azonban a rendőrség mért rá büntetést a kalandos női éjszakáért. Papugáné megfélemberte a törvényszék ítéletét, hogy nem bűnös, bár a pénzt átadta, de akkor a rendőrkapitány civilben volt, tehát nem mint közhivatalnokot vesztegette meg. A tábla kimondotta, hogy a rendőrkapitány mindig szolgálatot teljesít és ezzel az indoklással megerősítette a törvényszék ítéletét, amely jogerős.

Színház és Művészet

Heti műsor.

VASÁRNAP: Délután *Leányvásár*, operett. Mérsékelt helyárrakkal.

VASÁRNAP: Este *Luxemburg grófja*, operett. (Kisbérlet.)

HÉTFŐN: *Cárnő*, színmű. B) bérlet.

KEDDEN: *Rang és mód*, színmű. C) bérlet. SZERDÁN: *Kis szökevény*, operett. A) bérlet.

CSÜTÖRTÖKÖN: *Kis szökevény*, operett, — B) bérlet.

PÉNTEKEN: *Leányvásár*, operett. — C) bérlet.

SZOMBATON: *Tatárjárás*, operett. — A) bérlet.

VASÁRNAP: Délután *Tündérlak magyar-honban*, népszínmű. — Mérsékelt helyárrakkal.

VASÁRNAP: Este *Nemzetes asszony*, vígjáték. — Bemutató előadás. (Kisbérlet.)

HÉTFŐN: *Kormánybiztos*, énekes bohózat. B) bérlet.

MŰVÉSZESTÉLY — VÉGREHAJTÁSSAL.

Elmaradt a Beregi-estély.

Ma este az „Arany Bika” disztermében hirdetett művészestély, melyen az ország egyik legkitünőbb színművésze: Beregi Oszkár lépett volna fel, elmaradt. Ez az eset igen szomorú bizonyossága lenne Debrecen város kulturérzékének, ha egy másik körül-

mény, mely ugyancsak közrejátszott az estély elmaradásánál, komikumával derűs nem tenné dühtől lángba borulni készülő arcunkat.

Ugyanis sokaknak feltűnhetett, hogy a tegnapi igen válogatott közönség soraiban egy helybeli ügyvéd és a kir. bírósági végrehajtó is jelen volt s élénk érdeklődést tanúsított az est sikere iránt. Nem az erkölcsi hatást féltették, mert ők jobban tisztában voltak a Beregi Oszkár színjátszó nagyságával, mint e város „igen távol maradt sokasága”, de a „kassza siker” érdekében fejtettek ki általános tevékenységet.

Erre elsősorban „Öfelsége a király nevében” kaptak felhatalmazást, másfelől azonban egy debreceni szabócég is élénken érdekelve volt az esetről. És pedig abból a szempontból, hogy a művészestély másik szereplője Horváth Kálmán valamikor műtermében szerezte be az angol férfi divat legujabb remekét.

— Ö felsége a király nevében! fogadta az érkezőket a művészlelkű végrehajtó.

Mikor pedig az óra nemcsak a nyolcat, hanem a kilencet is elütötte:

— A nép nevében! A nép nevében! követelte vissza a belépődíjakat a közönség.

Majd Horváth Kálmán lépett a pódiumra s az „otthon maradt” közönségre apellálva kijelentette, hogy a művész estélyt elhalasztják és legközelebb tartják meg.

— A jegyek akkorra érvényesek!

Erre aztán a kevesek a „jelen voltak” közül Beregi Oszkárt kezdték el „éljenni”, aki mit tehetett, mosolygott a „debreceni ősi kultúra” ilyen hatalmas megnyilvánulása iránt és odaállt — autogrammot írni.

Akik nem voltak ott, igen sajnálhatják, mert ez az autogramm sokkal értékesebb mint az a pár korona, amit belépődíjként kellett volna fizetniök. Illik tudni ugyanígy minden kaputos embernek, hogy Beregi Oszkár nemcsak ebben az országban, de a világon is a legjelesebb drámai színészek közül való! (gy. zs.)

Rang és mód. Szigeti József megkopott színművét elevenítette fel ma a szintársulat igen emelkedett előadásban. Zilahy Gyula olyan nagyszabású alakítást nyújtott, hogy szinte magával ragadta a színészeket is, a kik közül első sorban Uti Gizella és Vajda Ilonka értek őszinte hatást. A férfiak közül Virányi Sándor és Szilágyi Ernő dicséretes munkát végeztek. Zilahy Gyulát a közönség nyílt színen is többször kitapsolta és egész estén át ünnepelte.

A Filharmonikusok próbája. A filharmonikus zenekar vezetősége fölkéri a Debreceni Filharmonikus Zenekar tisztelt tagjait, hogy e hó 15-én, hétfőn este pontban 8 órakor a Debreceni Zenede (Vár-u. 1.) helyiségében tartandó próbára megjelenni méltóztassanak.

A Luxemburg grófja. Vasárnap este a Luxemburg grófja operett kerül színre Zilahyné S. Vilma és Horváth Kálmán a debreceni közönség kedvelt színészenek felléptével, ki az operettben René parádés szerepét játssza el. A kitünő operett ez alkalommal kerül színre az idei színházi évadban először. A kedves vendég felléptén kívül érdekességet kölcsönöz az előadásnak Virányi Sándor szereplése, ki Brissard festő szerepét játssza, mely tudvalevőleg énekes és táncos szerep. Virányi tehetőségét ez oldalról most fogja bemutatni először s így nagy az érdeklődés az ötletes vállalkozás iránt.

A Leányvásár délután. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal és 3 órai kezdettel a Leányvásár operett kerül színre első-

kiosztással. Bessy szerepét Borbély Lili, Fritzet Máthé Gyula, Lucy Csanádi, gróf Rottenberget Dési, Harrisont Ligeti, Migglés Tomot Falussi játsszák.

A Cárnő. Lengyel Menyért és Biró Lajos szenzációs színműve a Cárnő hétfőn kerül színre harmadszor. Az érdekes és határos színműve ez ideig minden előadásával telt házat vonzott.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban 1912. évi április 14-én prédikálni fognak a következők sorrendben: A nagytemplomban Bartha Dezső segédlelkész; délután Cs. Nagy Dániel hittanhallgató a Kistemplomban 9 órakor Konrád Zoltán segédlelkész, 11 órakor Papp József segédlelkész; délután Szász Imre hittanhallgató, a Kossuth-utcai templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, délután Takács Imre hittanhallgató, az Ispótytemplomban Uray Sándor lelkész; délután Nagy István főiskolai szénior, a Csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homokkerti imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész.

Az ágostaihitvallású evangélikus templomban vasárnap délelőtt tíz órakor Szeberényi Lajos segédlelkész prédikál.

Percel Dezső egészséges. Fővárosi tudósítónk jelenti: Percel Dezső a munkapárt elnöke teljesen fölgyógyult és ma este már megjelent a pártkörben, ahol nagy ovációkkal fogadták.

A tiszántuli egyházkerület közgyűlése. A kerület elnökségének intézkedésére a tiszántuli református egyházkerület tavaszi közgyűlését a debreceni főiskola disztermében június hó 3. és a következő napján tartja meg a következő sorrendben:

Június hó 3-án délelőtt 9 órakor bírósági ülés.

Június hó 3-án délután 3 órakor esperesi értekezlet.

Június 4-én délelőtt 9 órakor a közgyűlés megnyitása, ezután lelkésszentelés. A püspök a meghívókat az espereseknek most küldte meg.

A Csokonai-kör újabb ereklýéi. — Nagybecsü ereklýével gazdagította a napokban a Csokonai-kör a maga ereklýetárát. Egy körülbelül száz éves, valószínűen a XIX századnak első negyedéből való hangjegyzetet szerzett meg, amely Csokonainak hat megzenésített költeményét foglalja magában. A zenemű a következő címlappal jelent meg: Hat magyar énekek Csokonay Vitéz poétáról, melyeket muzsikára tett Fortepiánóra s Gitarra alkalmaztatott és a Magyar Muzsák kedvelőinek ajánlott Pfeifer Ferentz. Kiadóttak Pozsonyban előfizetés útján. A Csokonai-kör e hangjegyzetet, amelyért 50 koronát adott, diszesen be fogja köttetni és úgy helyezi el ereklýetárában, ahol a kör többi érdekes tárgyaival együtt a közönség ezt is megtekintheti a muzeum látogatásának rendes idejében.

Kisiparosok gyűlése. A Debreceni Kisiparosok Egyesülete holnap vasárnap délelőtt tíz órakor Hunyadi-utca 21. számú helyiségében évi rendes közgyűlést tart, a melynek tárgysorozatán az évi jelentés és tisztújítás van.

Közgyűlés. A debreceni Szent László dalegylet ma vasárnap délután fél négy órakor tartja rendes évi közgyűlését, amely 31-ről a közbejött akadályok miatt elmaradt. Három órakor választmányi ülés lesz. A közgyűlés után az Angol Királynő fehértermében társas összejövetelt tartunk. Kérjük a közgyűlés tagjait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a közgyűlésen, amivel intézményünk iránt való ragaszkodásukat is bizonyítják. Az elnökség.

— A b...
károsultaké...
reczen vár...
hez a követ...
évi február...
súlyos elem...
felhőgyarm...
beállott idő...
kiaradván,
több község...
nagyobb ká...
belterületét...
az ár. A kö...
árviz, amel...
szeomlott s...
nak néz elé...
odvaszett...
rokát okoz...
határban,
Nagy és su...
gek lakossá...
telnie, mig...
elemi csapá...
enyhítésére...
helyi járás...
szükséges ir...
mor követk...
mindenétől...
mogatásra...
nemes gonc...
kész plágr...
jutott polgá...
segítsen. F...
felhívásom...
lakossága k...
vízkárosulta...
gyűjtést inc...
összegeket...
márvármeg...
évi március...
kabffy s. k.

— Pály...
delmi minis...
akadémiába...
1912—1913...
lyekre vona...
Pályázati v...
Debrecenne...
alapítványi...
nek elnyeré...
pályázati k...
12 óráig kel...
vatalába. A...
tonai és ille...
órák alatt l...

— Uj...
lenti: A val...
előterjeszté...
lásával ő f...
pápai prelát...
Papp János...
vérbátyját,
rög katoliku...
pásztor elő...
(cum jure...
vezte ki. A...
holnapi szá...
nap lesz B...
pök proress...
püspök 1867...
1893-ban sz...
kipásztori n...
mint Firczá...
iroda igazg...
helyettese t...
zel a kitünt...
a Vályi Ján...
jesi görögka...
nek éppen I...
löltje, de fő...
a munkácsi

— Ház...
debreceni m...
ban a köve...
tették be:
Fehérváry...
János—Ben...
Vértesi Zsu...
zsébet, Haj...
roska Mihá...
nos—Juhá...
dei Margit...
na, Szalóki

— **A belügyminiszter a szatmári árvíz-károsultakért.** A belügyminiszter ma Debreczen város és Hajdúvármegye közönségéhez a következő leiratot küldte: A folyó 1912. évi február 12-én s a rákövetkező napokban súlyos elemi csapás érte Szatmárvármegye fehérgyarmati járását. A rendkívül gyorsan beállott időváltozás következtében a folyók kiáradván, az árvíz a fehérgyarmati járás több községének határát borította el. A legnagyobb kár Panyola községet érte, melynek belterületét is majdnem teljesen elpusztította az ár. A község 239 lakóházába hatolt be az árvíz, amelynek több mint kétharmada összeomlott s a megmaradt rész is a pusztulásnak néz elébe. A lakosság összes ingósága odvasztott. A többi községben is tetemes károkat okozott az árvíz és pedig nemcsak a határban, de részben azok belterületén is. Nagy és súlyos a károsodás, mely e községek lakosságát érte s hosszú időnek kell eltelnie, míg a veszteség pótolható lesz. Az elemi csapás okozta első pillanatnyi nyomor enyhítésére egy kormányhatóság, mint a helyi járás és központi hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket és a pillanatnyi nyomor következményeit enyhítették is, de a mindenétől megfosztott lakosság további támogatásra szorul. Ezért fordulok az ország nemes gondolkodású és mindenkor áldozatkész polgárságához, hogy a mostoha sorsba jutott polgártársain anyagi erejéhez mérten segítsen. Felhívom ennél fogva Cimet, hogy felhívásom közzétételével a törvényhatóság lakossága között a Szatmár vármegyei árvíz-károsultak javára a legszélesebb körben gyűjtést indítson s a befolyandó adományösszegeket lehetőleg mielőbb juttassa el Szatmárvármegye alispánjához. Budapest, 1912. évi március 29-én. A miniszter helvét: *Jakabffy* s. k. államtitkár.

— **Pályázat katonai iskolákba.** A honvédelmi miniszter a m. kir. honvéd Ludovika akadémiában és a honvéd főreáliskolában az 1912—1913. tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozólag pályázatot hirdetett. Pályázati véghatáridő: 1912. május hó 15. Debrecennek a Ludovika-akadémiában két alapítványi helye van üresedésben, melyeknek elnyerése céljából a kellően felszerelt pályázati kérvényeket május hó 15-én déli 12 óráig kell beadni a városi tanács iktató hivatalába. A pályázati hirdetményeket a katonai és illetőségi ügyosztálynál a hivatalos órák alatt lehet megtekinteni.

— **Uj püspök.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a római szentszék hozzájárulásával ő felsége a király Papp Antal dr., pápai prelátnak, munkácsi helyettes püspököt, Papp János debreczeni gör. kat. esperes testvérbátyját, Firczák Gyula dr. a munkácsi görög katolikus püspök mellé, tekintettel a főpásztor előrehaladott korára utódlási joggal (cum iure successione) segédpüspökké nevezte ki. A királyi kinevezést a hivatalos lap holnapi száma fogja közölni. Ugyancsak holnap lesz Bécsben a nunciaturán az új püspök possessus canonicusa is. Papp Antal dr. püspök 1867-ben született tehát most 45 éves 1893-ban szentelték pappá és így 19 éves lelképásztori működés után, melynek javarészt mint Firczák püspök titkára és a püspöki iroda igazgatója, majd pedig mint a püspök helyettese töltötte el, éri őt e kitüntetés. Ezzel a kitüntetéssel ismét eltolódik egy időre a Vályi János halálával megüresedett eperjesi görögkatolikus püspökség betöltése, melynek éppen Papp Antal volt legközmolyabb jelöltje, de főpásztorra kivánságára megmaradt a munkácsi egyházmegye szolgálatában.

— **Házasságkötések.** Az elmúlt héten a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban a következő házasság kötéseket jelentették be: Katona Mihály—Pap Juliánna, Fehérvári Imre—Steinck Jozefa, Balkus János—Bencs Erzsébet, Széles Károly—Vértesi Zsuzsa, Hegedüs Lajos—Tamás Erzsébet, Hajdu Sándor—Hochmann Czili, Pirooska Mihály—Szobaljai Klára, Igonda János—Juhász Juliska, Horváth Gyula, Erdei Margit, Kádár József—Kovács Zsuzsanna, Szalóki Antal—Kardos Margit.

— **Hóviharak országszerte.** A pár nap óta beállott csipős időjárás és a napirenden levő hóviharak ugylátszik nemcsak Debrecen és környékét éri, mert az időjárás abnormitásáról országszerte érkeznek jelentések.

— **Késmárkról táviratozzák:** Egy hét óta szigorú téli idő van. A környéket hó borítja és a Tátrában óriási hóviharak pusztítanak. Barlangligeten egész erdőrészeket döntött ki a szél. A késmárki városháza tornyának egy oldalpillére eldőlt és a városháza környékének egy részét el kellett zárni a forgalomtól.

— **Györből táviratozzák:** Tegnap többször hóesés volt, este metsző hideg szél kerekedett s ma reggel az utcákon a hó és a sár csontkeményre fagyott. Az erős fagy nagy károkat okozott, még az őszi veteményekben is.

— **Turkevéről jelentik:** Tegnap este óriási vihar és égiháboru dühöngött. A villám több helyütt lecsapott. Kósa Ilona községi tanítónőt a község határában érte utol a vihar. Hazafutott és ép be akart lépni a kerti ajtón, amikor a villám lecsapott és agyonsújtotta. Özvegy édesanyja egyetlen támaszát veszítette el a fiatal leányban.

— **Szarvasról jelentik:** Tegnap nagy zivatar volt. Mogyoró nagyságu jég esett. — A múlt hét minden napján hóesés volt.

— **Siófokról jelentik:** A télies idő változatlanul tart. Éjjel állandóan erős hóviharak vannak.

— **Felhívások szállításra.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara ezután közli az érdekeltekkel, hogy a kassai cs. és kir. 6. hadtest hadbiztossága a kassai és miskolci állomások 1912—13. évi tűzifa és közsézsükségletére pályázatot hirdet. Az 1. koronás bélyeggel ellátott ajánlatok legkésőbb 1912. április 20-ig nyújtandók be a nevezett hadbiztossághoz. A részletes pályázati feltételek kamaránknál eredetben betekintheők. — A győr—soproni vasút r. t.-nak 1250 tonna osztrák-magyar vagy sziléziai szénre lesz szüksége. Erre pályázatot nyitott. E pályázat határideje április 18. Hirdetmény a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál betekintheők.

— **Ezer korona a pincér szakiskolának.** Id. Weichinger Károly házassága 40 éves évfordulója alkalmából ezer koronát adott a debreceni pincér szakiskola javára. Az adományt Márkus Jenő elnök még tegnap takarékpénztárban helyezte el, az elnökség pedig megleghangu átiratban köszönte meg a követeésre méltó szép adományt.

— **Menyasszonyok vőlegények.** Az állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be: Forgács Albert—Janó Juliska, Szenes Ferenc—Rezes Eszter, Márkus János—Bészler M. Mária, Tóth József—Tene Eszter, Budy Ferenc—Bordi Juliska, Jónás Kálmán—Berk Pirooska, Katona András—Mázló Ágnes, Scheffer Antal—Szerenzi Erzsébet, Demkó István—Csató Juliánna, Jeszentzki Arnold—Gizut Paula, Lakatos Imre—Tóth Anna, Fehértói István—Sinai Emma, Szántai Kálmán—Kiss Juliánna, dr. Vásári István—Jóna Róza.

— **Női képviselőjelölt.** Prágából táviratozzák: A Skarda képviselő halálával megüresedett mandátumra a nemzeti szocialisták és ifju-csehek Kunodifka irónót jelölik, akinek megválasztását biztosnak tartják.

— **Az állatvédő egyesület megalakulása.** E hó 21-én vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a városháza gyűlési termében az állatvédő egyesület alakuló gyűlését. Az egyesületbe, amelynek alakuló gyűlése a múlt évben közbe jött akadályok miatt nem sikerült — formális megalakulása előtt is több mint 200 tag lépett be. Az országos állatvédő egyesületek szövetségének központja az alakuló ülésre Fodor Árpád állami főgimnáziumi tanár, szövetségi titkár küldi ki, aki az ülésen „Az ember és az állat” címen előadást tart. Az ügy iránt érdeklődők s tagul jelentkezők az alakuló gyűlés előkészítőjéhez Szabó Elek polgármesteri titkárhoz fordulhatnak. Az alakuló közgyűlésre ma a következő meghívót bocsátották ki: Meghívó. Van szerencsém a már beiratkozott tagokat és az érdeklődő t. közönséget az alakítandó állat- (madár-) védő egyesület alakuló gyűlésére, mely folyó évi április hó 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében fog megtartatni — tiszteltel meghívni. Debreczen, 1912. április hó 12. Szabó Elek, polgármesteri titkár. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és jegyző választás. 2. „Az ember és az állat”. Előadás. Tartja Fodor Árpád állami főgimnáziumi tanár, a magyarországi állatvédő egyesületek szövetségének titkára. 3. Az egyesület megalakulásának kimondása. 4. Alapszabály-minta megvitatása és az alapszabályok megállapítása. 5. Az egyesület vezetőségének, illetőleg az elnökség, tisztségviselőik és választmányának megválasztása. 6. Indítványok.

— **Véres szerelmi dráma a tanyán.** Szegedről jelentik, hogy a csongrádi tanyán tegnap véres szerelmi dráma történt. Holló János gazda, aki csak néhány hónap előtt nősült, féltékenykedni kezdett a feleségére és az volt a gyanuja, hogy béresükkel, Sárkány Józseffel folytat viszont. Tegnap reggel aztán, mikor Holló azt látta, hogy felesége az istállóból jön ki, ahol Sárkány is tartózkodott, féltékenységekben rárohant az asszonyra és egy konyhakéssel leszurta. Az asszony segélykiáltásaira Sárkány odarohant, ki is szabadította az asszonyt, amire Holló beruhant a lakásba, kihozta vadászfegyverét és mert nem volt megtöltve, a pusztá agyával agyonverte Sárkányt, aki nyomban meghalt. Az asszony haldoklik. Holló önmaga jelentkezett a csendőrségen, hol letartóztatták.

— **Áttért katolikus pap-tanár.** Gyuláról jelentik az egyik fővárosi lapnak, hogy Münch Szilárd egyházmegyei áldozópap, az itteni római katolikus főgimnázium tanára lemondott állásáról, levetetett a reverendát és husvéti ünnepek alatt Debreczenben áttért a református vallásra. Münchöt ezután a debreceni református tanítóképző-intézet tanárának választották meg, ahol már meg is kezdte működését. Lapunk munkatársa a hír vételekor telefonon tudakozódott a kollégiumban a gyulai hírforrás hiteléről, ahonnan azonban az esetet nem erősítették meg. Így alighanem kacsa lesz az egész. A fiatal tanár — mondja a gyulai tudósító — bizalmas ismerősei előtt már régebben hangoztatta, hogy életpályájával elégedetlen, nem tud betelődni a szigorú életmódba és a nősülési tilalomba. Atyja honvédőrnagy volt, aki nem taníttathatta volna másként, ha nem lép be a papi rendbe.

— **Öngyilkos napszámos.** Sándor József 46 éves napszámos ma reggel 4 órakor sósavat ivott s mire K. Szalay Béla tisztifőorvos Jókai-utca 46. szám alatt levő lakására ért, már halva találta.

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajeknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható érvényvesztés nélkül minden gyógyszerüzletben. SCHULTES ÁGOST Sainyo-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

Zeneestély. Az Első Budapesti Szalon-Hölgyzenekar ma és a következő napokon zeneestélyt tart a Magyar Király-kávéházban. A zenekar, mely a pécsi országos kiállításon is játékaival nagy elismerést aratott, a jó hírnevű Vécsey-Weisz Ferenc vezetése alatt áll. A zeneestély érdekességét emeli Szendrey Tussi hegedűvirtuózó közreműködése.

Patkányok

és egerek elpusztulnak bűvölő-lyeiken kívül, „Danyaz Virusz” alkalmazása esetén, melyet a párisi „Pasteur intézetben” találtak fel. Más állatokra és az emberre ártalmatlan. 1 tubus K 2.50, 3 tubus K 6.75, 5 tubus K 10.—. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Meghűléstől erőd eszt, kősvény- és reuma ellen le job b hátszór a híres

Király-Balzsam!

Hátsón némely esetben megelőd, amonyiben gyakrabban idülték eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmitat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 peros alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes hátsználati utantással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszerárakban Kossuth-utca 8. színház mellett.

Piacz-u. 83. szám alatt

üzlethelyiség

kiadó.

Telefon 114. sz. Telefon 114. sz.

Művészek rajzai után készült **Hálósobák, Ebédliők, Uri szobák, Szalonok**, minden társadalmi osztály részére. Különlegesség a butoriparban: **virágos gyökér Tuja.** Jellemző sajátosságai: **Harmonikus összehatás, Mély tűzű színek, Idővel növekvő színikialakulás.** Előjegyzéseket csak a termelés arányában fogad el a **Debreczeni Butorkészítő Asztalosok Áruháza Szövetkezet** mint az Országos Központi Híftelszövetkezet tagja **Hunyadi-u. 17/19. sz.** Demetrovics-palota. Szabad megtekintés vétel kényszer nélkül. Központunk kezelése alatt lévő Tolnai gyártmányú zöngyeket dus választékban kaphatók. — **Telefon 968.**

Maggi -féle **kocka** 5 fill. dbja **kész húsvest** szolgálat levezek mártások főzelekek stb számára.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	833.50
Osztály hitel	638.50
4 százalékos koronajáradék	89.25
Államvasút	732.—
Jelzálogbank	470.—
Rimamurányi	720.—
Sálgótarjáni	722.—
Közuti vasút	786.—

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 1/10%, Berlin 4 3/4%, London 3 1/2%.

Budapesti gabonatőzsde.

Svárz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Bura októberre	10.88
áprilisra	11.54
májusra	11.55
Rösz áprilisra	10.57
Zab októberre	8.69
áprilisra	10.25
Tengeri májusra	8.97
Tengeri 1912. év jull	8.96

Irányzat:

Részárú ártartó.

Helyi értékpapírok magán árfolyama.

Névért.	1911. szelvényekkel	Kor.
300	Debreczeni Elso Laptár	960
200	Aiföldi tktár	875
200	Ipar és Keresk. bank	900
200	Közgazdasági bank	—
200	Takarék és Hitelintézet	350
200	Debreczeni Hitelbank	260
400	Általános Forgalmi Bank	—
900	Bankgyesület	—
800	Istvánmalom	730
200	Debr. Helyi vasút	—
200	Termény és áruktár	290
200	Debreczeni Gőztéglagyár	—

Egy praktikus ujtás. Élénk feltűnést keltett ma a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Piac-utca 59. sz. a. bejáratánál a falra felfüggesztett két csinos üveges szekrényke, amelyekben feliratuk szerint a budapesti áru-, valamint értéktőzsde zárlatai lesznek naponként láthatók. A bank ugyanis az érdeklődő közönség számára hozzáférhetővé akarván tenni a részére naponként érkező sürgönyi zárlatokat, azokat minden nap az említett kis szekrényekben fogja kifüggeszteni, hol azt mindenki meg tekintheti. Budapesti gabona és értéktőzsdei jelentéseken kívül hetenként a bécsi sertés piac jelentései is kilesznek függesztve ami viszont a helybeli sertéskereskedőknek fog nagy hasznára lenni. Ezen itt eddig egyedül álló ujtással a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet újabb tanúságát adta a már általunk régebben felismert agilitásának s kereskedői praktikuságnak.

A pénzpiac helyzetéről. A bécsi pénzpiac helyzetéről ma kedvezőbb híreket jelentenek. Három hónap óta tegnap történt először, hogy a magánkamatláb megint leszállott 4.5 százalékra. A heti prolongációnál elég pénz volt a piacon és az ez iránt táplált aggodalmak alaptalanoknak bizonyultak. A reportkamatlábak ugyan nem mérséklődtek, de ez csupán annak rovására irható, hogy a bankok még mindig tartózkodó magatartást tanusitanak.

Lelkészlak építése Hajdudorogon. A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli: A hajdudorogi községi képviselőtestület 2560 szám alatt hozott jogerős határozatával a hajdudorogi gör. kath. lelkes-lak ujjáépítését határozta el. Ezen munka vállalati uton való végrehajtásának biztosítására az 1912. évi április hó 29. napjának délelőtt 10 órájára a község házán tartandó zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás hirdettetik, melyen az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek. Az épület az összes tartozékaival legkésőbbben a folyó év október hó 15. napjára kifogástalanul használható állapotban átadandó. Az ajánlat csak az összes munkákra és csak az előjáróság által kibocsájtott ajánlati és költségvetési irtlapokon tehető, melyekbe az ajánlott egységi árak, illetve az ajánlat végösszege számokkal és betűvel világosan kiirandó. A hirdetmény teljes szövege a kereskedelmi és iparkamara segédhivatalában megtekinthető.

Hurrá! Mégis megtaláltam

az ideális szert krónikus hurutom megszűntetésére. Lefekvés előtt és fölkeléskor egyszerűen megiszom egy pohár tejet néhány szódeni ásványpasztillával, — természetesen csakis valódi Fáy-félével, elszopogatok egyet-kettőt napközben is és csodálatos: a régi hurut egyszerre elmúlik. S mindez nevétségesen olcsó áron, mert egy doboz Fáy-féle szódeni 1 korona 25 fillérbe kerül és hosszú időre elegendő.

Költő szerkezet

K 45.—, bármely tyuknál jobban költ. Ingyen próbára. **G. Mücke Potendorf 80. sz.** Bécs mellett.

Debreczeni Faipar Részvénytársaság

Tűzifa-osztályának

Telefonszáma a mai naptól kezdve **156. szám.**

Dr. Kállay

Jogszeminárium
Bpest, IV., Kaplony-utca 5. sz.
Telefon 125-38.

készít elő leg-üggyéji, bírói vizsgára, összes szigorlatokra, sikeresebben államvizsgára, ugyszintén államszámvevőtanú államvizsgára. **Jogászotthon!** Bónlakóknak elsőrendű teljes ellátás!

Két hét!

Már csak két hétig tart

a végkiárulás

a **Klein Testvérek rőlősünetében, Csapó-utca 17. alatt.**

Elmult

sok ezer ember kínoz köhögése az orvosilag ajánlt, jóízű

Thymomel Scillae

köhögésenyhítő szer használata folytán.

Készítés és fóraktár:

Fragner B. gyógyszerháza

cs. és. kir. udv. szállító Prága III. No 203.

Kérdezze meg orvosát.

1 üveg K 2.20, postán bérmentve előleges fizetésnél K 2.90, 3 üveg előre fizetve K 7.—, 10 üveg előre fizetve K 20.—.

Vigyázat a szer nevére, a

készítő nevére és a véd-

jegyre.

Debreczenben Mihalovits J. gyógytárában.

1000 darab tölgy

oszlopnak való gyönyörű szép 6 méter hosszú fa

oicsón eladó.

Értekezhetni Klein Bóninól, Hosszupályiban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Válasz tudakozásnál tessék választékosan csatolni. :-:

Levelezés.

Férjhez menni óhajt 26 éves kath. árva 180,000 K vagyonnal, 38 éves francia k. a. 100,000 K vagyonnal, 22 éves csinos török hölgy 100,000 K vagyonnal, valamint még sok száz vagyonos özvegy és hajadon. Komoly ajánlkozónak, ha vagyontalanok is, díjtalan felvilágosítást ad Schlesinger, Berlin 18.

Uri leány bankhivatalnok ismeretségét keresi, „Fekete-szempár” jelégre kér levelet a kiadóba.

Fekete szempár jelégre levél van a kiadóba.

Betöltendő.

Óvodáképes úgynök és munkásleányok felvételnek. Honvéd-utca 16.

Gyakorlott varróleányok felvételnek. Goldstein Karolin, Miklós-u. 5. sz.

Géprő kisasszony kerestetik, kinek szép írása és ügyvédi irodai gyakorlata van. Jelentkezhetni délutánként 3 és 4 óra között. Cím a kiadóban.

Fiatal joghallgatót keresek azonnali belépésre. Dr. Kun Miklós Piac-u. 58.

Egy házmester fizetéssel felvétetik Iskola-u. 8. szám.

Irodaszolgának, vagy bankszolgának ajánlkozik nős, iparos ember. Rác Márton Alsószapor, Szilágy m.

Egy jó nevelésű, lehetőleg 4 középiskolai osztályt végzett, legalább 14 éves, egészséges fiú tanuló felvétetik egy nagy tejlődésben levő müiparágnál. Cím a kiadóhivatalban.

Adás-vétel.

Kétszersült eredeti karlsbadi nagy csomag 70 fillér. Kis csomag 35 fillér Deutsch Lajos fűszerüzletében Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salam. Telefon 685.

Egy szép ebédlő-berendezés és három függőlámpa eladó József kir. herceg-utca 21.

Dus gyökérszerű, porhajas szőlővessző különféle fajokban ezerszámra eladó Poroszlai László bocskaikerti szőlőtelepéről. Cím: Poroszlai László, Debreczen, Alföldi Takarékpénztár.

Rőtös üzleti berendezés olcsón eladó a végkiárulásban. Klein Testvérek, Csapó-u. 17.

Egy szoba elegáns, tiszta butor olcsón eladó a végkiárulásban. Klein Testvérek, Csapó-utca 17.

Tiszta, különféle butor, három részből álló spanyolfal, fűthető kád, üst katiannal eladó József kir. herceg-utca 42. sz.

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Bármily könyv, zenemű, térkép stb. beszerzésénél is feltétlenül keresse fel a **Harmathy antiquariumot Fűvészkert u. 14.** Ujabbban megjelent művek is fél áron kaphatók!

Önt is érdeklí! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Jó karban lévő használt matt ebédlő, mosdó és villanylúszterek eladók. Deák Ferenc-utca 9. Házmester.

A Piac-u. 26. sz. előtt levő 8 1/2 méter hosszú **barakk** épület eladó. Értekezhetni ugyanott Schön Sándor keztyűs üzletében.

„Kolibri” s. ivarkahüvely különlegesség, feltétlenül izelje meg, mindenkinek kapható **Farmathy** sziv. hüvelykülönlegességek főraktárában **Fűvészkert-u. 14.** 100 db nicotin mentes hüvely csak 20 fill.

Egy még nem használt bogi kocsis eladó Hatvan-utca 16. szám.

Bocskai-kertben 9 hold szőlő kisebb részletekben is eladó. Értekezhetni Miklós-u. 22., utcai lakás.

Eladó berendezések. A kereskedelmi és iparkamara mai székházának **diszterambereendezését** (remek tölgyfamunka, elnöki emelvény, padok stb.) valamint **iparmuzeumi berendezését** (emeletes és vízszintes zárható üveges szekrények fehér email festéssel, vasból való belső csigalépcső hozzájárással) **üzleti berendezésnek** kiválóan alkalmasak, eladja. Megtekinthető a kamara iparmuzeumában déli 11-12 között.

Megérkezett a legfinomabb angol divatszövetek Moskovits József uri szabó divattermében, Baraképület.

Egy jókarban lévő szalagarnitúra és egy régi nagy mángorló eladó. Péterfia 14. sz.

Eladó szőlő. Négy nyilas szőlő eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal Hajduböszörményben, Töviskés-u. 526. sz.

Lakás.

Új szálloda! Merkur-szállodámat Hatvan-utca 61. sz. a., melyet újonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és **modern kávéházamat** megnyitottam. Szíves pártfogásba ajánlom.

Raktárhelyiségtől nagy pinczék kiadók május 1-re. József kir. herceg-utca 14.

Bihari-telep Biró-utca 6. egy ház, 2 szoba, konyha óriási udvarral, veteményesnek vagy **hizialóknak alkalmas**, olcsón k adó. Cím Csók utca 5.

Salétrom-utca 34. szám alatt egy jó forgalmu korcsma helyiség kiadó. Értekezhetni lehet Lukács Jenő mérnöknel, Barna-utca 4. alatt.

Széchenyi-utca 39. számú házban egy első emeleti 7 szobás modern uri lakás fürdőszobával és egy 2 szobás modern garson lakás május 1-ére kiadó. Értekezhetni lehet Lukács Jenő mérnöknel, Barna-u. 4.

Arany János-utca 36. szám alatt három szobás modern lakás kiadó május 1-ére. Értekezhetni Lukács Jenő mérnöknel, Barna-utca 4.

Permetezéshez

még ezidőszerint az összes európai gyártmányok között, **technikai bebizonyítá** után legelőkeltebb a **Veréb István** által, Debreczen I. Szapanyos-u. 10 sz. saját ház már 14 éve országsszerte közmegeledésre gyártott, **„Sugár” permetező.** saját találmányu

Ára darabonként felelősség mellett 36 korona. Leírás ingyen és bérmentve. **Övakodjunk a manapság gombamódra növő, silány vásári permetezőktől.**

Üzlethelyiség modern, 18 mtr mély kiadó Hunyadi u. 17.

Három szobás modern lakás kiadó Hunyadi-u. 17.

Kiadó uiczi lakás. Négy szoba parkettel, villannyal, összes mellékhelyiségekkel. Értekezhetni **Fisch Testvérek** bazárában, Hungáriával szemben.

Különfele.

Megnyílt Budapesten első express gyors elintéző üzlet, adásvételi irodája, mely mindenemű szakmában dolgozik. Hivatalos órák naponta délelőtt 8-12. délután 3-6. Murány-utca 48.

Van szerencsém értesíteni hogy Rákayur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Weisz Ferencz gépüzemre beállított műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Friss Sándor

fűszer-, kávé- és csemegekereskedése Debreczen, Piac-u. 83. szám.

Telefon 987. Telefon 987.

:-: **Tanuló felvétetik.** :-:

A legújabb és legmodernebb ékszerkészítők

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

Carl Kronsteiner

időjárásnak ellentálló

a gade-festék

törvényesen védve.

50 árnyalatban, kilogrammonként 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta a legjobbban bevált és minden utánzatot felülmúló. Egyedüli célszerű mázoló anyag már befestett homlokzatoknál.

Zománc-homlokzattfesték nem kopik, egy vonással fődő, zománckemény festék, melynél az alapozás fölösleges és csupán hideg vízzel keverve, használatra alkalmas. Antiseptikus méregmentes, porhanyó. E-zményi festés belső helyiségek, még festetlen homlokzatok, faépületek, mint: félszerek, pavilonok, kerítések stb. részére. Kapható az összes árnyalatokban. Költség négyszög méterenként 5 fillér.

Mintakönyv és ismertetés ingyen és bérmentve.

Carl Kronsteiner,

Wien, III., Hauptstrasse 120. Raktárak minden nagyobb városban.

Biz

használhatju
dos megvéd

40 év óta a puhit
ssam néven ósm
bizonyult. Ez óvj
dalmakat, hűstől

ooo Na

1 doboz 70 f. A p
dés mellett 4 dol
10 doboz 7 koron
magyarország m
sára bérmentve

A csomagolás mind

nyilag bejegyzett

B. FRA

a „FEKETE SAS

Ecl

alktárak a gyógy

lovit

Ügy

akik ügyese

magasabb ju

jóhírű gyaran

függönyök

Geyer

Ügynökö

RE

egymint: fa-, cs

nyök, elsőrendű

Paredőny-és szaló

Intézetünk

a város

legforga

2 na

bolt

bér

Érdekl

tással szol

gatóság.

Kereskedelm

igazgató

Donogá

DEBRECZE

Tavas

selyem, zep

ujdonsá

Szabott árak!

Biztos sikerrel

használhatjuk minden sebezhető gondos megvédésére a prágai házikenőcsöt

40 év óta a puhító nyúlókenőcs, mely Prágai házikenőcsnek hívták, néven ismeretes, mint megbízható kőő szernek bizonyult. Ez óvja a sebeket, enyhíti a gyuladást és fájalmakat, hűsítőleg hat és előmozdítja a begyógyulást és teljes felépülést.

ooo Naponta postaküldés ooo

1 doboz 70 f. A pénz előre küldés mellett 4 doboz 3 K 10 f., 10 doboz 7 koronáért ausztr.-magyarország minden állomására bérmentve küldetik.

A csomagolás minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

Főraktár:

B. FRAGNER os. és k. udvari szállítás
a „FEKETE SAS” gyógyszerháza Prága, Kleinseite, Ecke der Nerudagasse 203.
Állományok a gyógyszerházakban. — Debreczenben **Mihalovits Jenő** gyógyszerházában.

Uj! Férfiruha-üzlet. Uj! Az Első Takarékpénztár

Megnyitott **Piac-u. 27.**

Iparbank palotával szemben férfi- és fiuruha áruház.

Legszébb újdonságok bel- és külföldi szövetekből és kizárólag saját készítményű öltönyök és felöltők, szövet és mosó fiuruha legszébb és legjobb kivitelben nagy választékban kaphatók.

Külföldi mértékcsatló! Öltöny vagy felöltő mérték után készítve, finom kivitelben már 50 koronától kaphatók.

Roth Adolf uri szabó cégvezető

Fettmann Sándor.

Uj! Férfiszabóság. Uj!

TAKÁCS VINCZE fényképésznél

Egyház-tér 3. szám alatt

6 db művészi kivitelű levelezőlap

2 koronára.

Műjég

megrendelhető

a Köztisztasági és Fuvarozási Vállalat irodájában

Május hó 1-ig Csapó-utca 36. szám.

Május hó 1-től Hunyadi-u. 24. szám.

100 darab szelvény ára 22 korona.

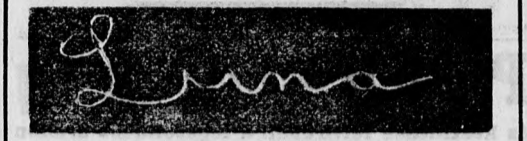

**Tapéták
Linoleum
Lincrusta**

Tapétaház
Jerk & Schuschnitz
Wien, VI., Gumpendorferstrasse 6.
Minták és költségvetések kívánatra díjmentesen.

átköltözködése folytán megürült **Kossuth-u. 3. sz. alatti első emeleti helyiségek**

üzletnek vagy irodának **kiszadók.**

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ. nál Debreczenben.

Telefon 945. Telefon 945.

Tűzifa, szén, mész, cserép, cement, tégl

és mindennemű építkezési anyagok legelőcsőbb beszerzési forrása

Szügyi Sándornál

Bánffy-u. 6. „Hungaria”-malom mellett.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszere a

Hollandi

Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

95—1912. vhsz.

Árverési hirdetmény.

Alírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a néhai Szántó Dezső hosszupályi volt lakos hagyatékához tartozó és összesen 15505 korona 60 fillérre becsült következő ingóságok, ugymint: házbutorok, zongora, szőnyeg, vadászfegyver, fiuruha, ág- és fehérenműek, könyvek, kertészeti eszközök, edények, 15 mázsányi tengeri, 600 mázsányi rozs, tehének, lovak, hintók, szekerek, gazdasági eszközök, 6 hordó bor, 31 öl tűzifa, 209 darab akáculap, 1 borsajtó, 1 billiárd asztal és egyéb tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek Hosszupályiban Szántó Dezső örökösök volt lakásán leendő megtartására **1912 évi április hó 18. és esetleg következő napjainak délelőtti 9 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a fent részletezett ingóságok készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni, a derecskei kir. járásbíróóság 1912. ő. 41/16. sz. végzése folytán.

Kelt Derecskén, 1912. évi március hó 31. napján.

Sír Nándor,
k.r. bírósági végrehajtó.

Ügynökök

akik ügyesek és megbízhatók, a legmagasabb jutalék mellett felvételnek jóhírű gyáramban **faredőnyök** és **gőrfüggönyök** (zsalu) eladására. **Ernst Geyer** Braunau, Böhmen.

Ügynököknek fontos!

REDŐNYÖK

ugymint: fa-, csinvat- és hatásos himzésű görredőnyök, elsőrendű gyártmányok, verseny nélküli olcsó áron kaphatók.

Faredőny- és zsalu-gyár Josef Siegel, Trautenu (Csehország).

Intézetünk székházában, mely a város központján és legforgalmasabb részén fekszik,

2 nagyobb bolt helyiség bérbeadó.

Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál alulírott igazgatóság.

Nagykárolyi

Kereskedelmi és Iparbank R. T. igazgatósága, Nagykároly.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Tavaszi divatkeime,

selyem, zephyr, ruhavászson, kreton újdonságok nagy raktára.

Szabott árak! Előzékeny kiszolgálás!

Csizfűrdő

A kontinens legerősebb Jód-Brómos forrása, nagy Radionaktivással. Meglepo gyogyeredmenyek mindazon bajoknál, ahol a jod és brom mint specifikus gyogyszer jo alkalmazasba.

Fűrdőmegnyitás május hó 1-én.

Meleg jodos fűrdők, hidegvizkurák, hydropathial berendezések, izvaszó, soványító, hizlalo kurák, szensavas fűrdők. **Modern utitasok.** Kényelmes oleso lakások, sanatorium, szórakozások. Államhivatalnokok, katonatisztek az elő- és utóidényben 50 százalék engedmény. Máv. külön betéti pénztár, a kerületi betegsegelyzo pénztárak sanatoriuma. Posta, távirda, telefon, vasutállomás helyben. Hivatalos fűrdőorvosok: **Dr. Kallós Jenő, Dr. Pazár László.**

Csizviz a háznál ürténó ivókúrához rendelhető a forrásnál és Édeskúty L. főlerakátában Budapest. Kapható minden gyogytár- és ásványvizkereskedésben.

Hirdetmény.

A református egyháznak a Hatvan-u. és Egyháztér szegletén levő telkeken épülő bérházban a földszinten raktárral és pincehelyiségekkel ellátandó boltok, továbbá ugy a földszinten, mint az első, második- és harmadik emeleten fűrdőszobával, mellékhelyiségekkel ellátott modern lakosztályok lesznek, melyeknek bérletére a bérház építő bizottság az eddig is megnyilatkozott nagy érdeklődés folytán már most alkalmat szolgáltat.

A tervrajzok az egyház hivatalában **Hódy Béla** levéltárnoknál, az építési irodában **Tóth Istvánnál** és **Márton Imre** ügyvédnél vannak letéve, ahol az érdeklődő közönség a hivatalos órák alatt tájékoztatást nyer a boltok méreteiről és tartozékairól, a lakosztályokról és mellékhelyiségekről, továbbá az előirányzott bérösszegekről. Az ajánlatok a bérösszeg 10%-ának bánompénzül letételével nevezett urakhoz adhatók be, kik azokat határozás végett a bérház építő bizottságához terjesztik.

A lakosztályok 1912. évi november 1-től adatnak bérbe; a boltok pedig 1912. évi augusztus 1-től, ez utóbbiak ugy, hogyha augusztus 1-ig az állványok elbonthatók nem lennének, ezek elbontásáig legkésőbb november 1-ig a bérösszegeből 20% engedmény adatik.

A bérház építő bizottság 1912. évi január hó 10-én tartott üléséből.

Dicsőfi József.
lelkészelnök.

Főrangú hölgyek legkedvencebb szépítőszere a Földes-féle Margit-Créme.

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió urhölgy használja, mert a legujabb tudományos buválatok alapján készült arc-crème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító.

A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban **meglepo gyors és biztos.** A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz.

Pár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szeplők, májfoltok és mindenemű kiütések.

A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvjaa az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 kor. Margit-szappan 70 fillér. Margit-puder 1 K 20 fillér

Készíti és postán küldi:

FÖLDES RELEMEN gyogyszerész Aradon.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Josa és Jóna, Kubek Sándor, Mihalovits Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László. — Hajdusoboszlón: Barbócz Zsigmond. Hajduböszörményben: Ercsey Gábor gyogyszer-tárakban.

Kartelen kívül. MEZŐ ÁRMIN

építői, deszka és eszerépkorakodó, Wesselényi-tér 6. szám alatt (Bertholdmalom mellett.) — **Kolarit omlasztó lemez** kizárólagos egyed. árusítása. —

Kartelen kívül,

tehát olesó árak. Mindenkinek saját érdeke, — hogy szükségletét ná lam szerezze be.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglá

és legszebb nyersfalazati és

kémény-tégla

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

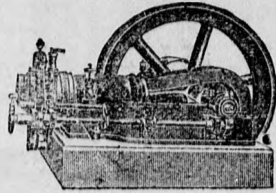
Nyersolaj, szivógáz, Diesel benzín

Motorok és lokomobilok

Gyors szállítás

Kedvező fizetési feltételek

Messze menő látallás

Drezdai Motorgyár Részv. Társ.

Németország legrégebb, legnagyobb motorgyára.

Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

BUDAPEST, V., Koh. ry-utca 4. sz.

(Alkotmány-utca sarok.)

Kárpitosműhely-áthelyezés.

Van szerencsém t. megbizóimmal és a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy kárpitosműhelyemet a **Zugó-utca 3. szám** alatti saját házamba helyeztem át s ez alkalmommal kérem, hogy ugy mint eddig, ezentul is engem b. pártfogásukban részesíteni kegyeskedjenek.

Tisztelettel

Szántó Zsigmond.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZTISZTÍTÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbizások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Agytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbóczy- utca 14.

Keil-lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen Asszony mondja: ez a kincsem! A padló ugy fénylik tőle Nem is kell sok máz belőle; Kevés munka, semmi kín, Barna, vagy porszürke szín, Figyelmed csak arra legyen, Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen! Ajtó, mosdó, ablakpárkány Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk S vele mindent jól befestünk. Konyhabutor, asztal, szék, Itt van „Keil-Lakk“ azurkék, Kertibutorit fessünk zöldre, Gyermekeknek öröme. „Keil Lakk“-ból van minden szín, Kék, piros, zöld-rozmarin. Szóval: ház vagy nyárilak, Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kapható:

KONTSEK GÉZA cégnél, Debreczen.

Holland-Amerika Vonal, Rotterdam

Németalföld-Amerikai Gőzhajózási Részvénytársaság Magyarországon bejegyzett cég.

Hetenkénti hajójaratok

Rotterdam-Newyork-Kanada

között.

Iroda: Budapest, VII., Nefelejts-utca 47.

Pályázati hirdetmény.

Helybeli pénzügyi intézet pályázatot hirdet

pénztárnoki állásra.

Kezdő évi fizetés K 1500.— és megfelelő jutalék. Csakis kauczióképes egyének pályázhatnak. Az állás május elsején elfoglalandó.

Czím a kiadóban.

Telefon sz. 49. Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LÁSZLÓ

DEBRECZEN

a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmegyei képviselője.

Ajánlja: a Salgótarján, Petrozsény, Pálfalva és Farkasvölgyi bányák darabos, koczká, durva, akna és aprószén termékeit cséplési, szobátüzelési és ipari célokra

Telefon 632. sz. Telefon 632. sz.

Halmágyi

divatháza

Debreczen, Piacz-u., a főpostával szemben.

Costüm-osztály

Női és leány kostümök remek kivitel K 30-tól.

Pongyola-osztály

Creton és mosó delain divatos formák K 10-től.

Felöltő-osztály

Kék cheviot felöltők és Raglanok K1 8-tól.

Alj-osztály

Divatos angol alj szürke és drapp K 10-től.

Blous-osztály

Delain- szövet- és Batiszt-blouzok K 8-tól. Selyem, Etamin, Tafft és Posztó felöltő különlegességek és

Eredeti Modellek.

Szolid olcsó árak. Előzékeny kiszolgálás.

Külön mérték-osztály.

Csak a szép munka

révén lett országhírtvé a

Hrabéczy

Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő R. T. Széchenyi-u. 42.
Alapítva 1880. Telefon 323.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

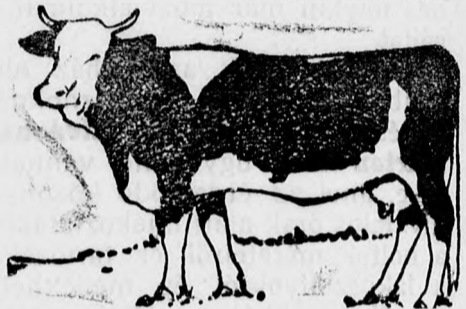

I-SZÖR kevesebb a gond,
II-SZÖR kevesebb a munka,
III-SZÖR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!
Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatnál permetezhet vele! **Semmi üledéke nincs!** Szintalan elismert nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett **Rézkénport és bordói port** is. **Kérjen ingyen és bérmentes leírást a FORHIN-gyártól, Budapest, VI, Váci-út 93.**

Üszöket adunk

tenyésztés céljából kiszagdák, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajúszők és tehenek jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2. sz. Szatmár. (A régi Koronával szemben.)
Irodai telefon szám 16. — Gazdasági telefon szám 155.

Kavics-homokbánya az év minden szakában üzemben. Gőzüzemű berendezés. Mindenféle vasbeton és betonmunkához kiválóan alkalmas **Szamos-folyam kavics.** Vasuti állomás Szatmár-Udvari. Rendelvények bármikor és bármily mennyiségben a legrövidebb idő alatt elintéztetnek.

Megrendelés: **Bikfalvy Albert** tulajdonoshoz címzendők: Berend, posta és táviró állomás Szatmár-Udvari. Vagy: **Beer Sámuel,** Szatmár-Németi Bányai-ut 17. szám. Telefon-szám 264.

Csatornázási, Vizvezetési és Központi Fűtési osztályunkat

ajánljuk a nagyérdemű közönség b. figyelmébe.

Osztályunk vezetésével egy kiváló szakférfit bízunk meg s úgy a legegyszerűbb, mint a legkényesebb igényeknek is megfelelő munkálatok végzését felelősség mellett vállaljuk.

Mérnöki terveket és költségvetéseket díjtalanul készítünk.

Nagy raktárunkban kapható minden e szakmába vágó anyag és felszerelés.

Betongyárunk készít: **mindenféle drótbetétes ciszeller és csőmőszölt csöveket, idomdarabokat, aknákat, kútgyűrűket, műköveket, lépcsőket stb. stb.** Vállal minden e szakmába vágó munkálatokat

Magyar Szabadalmazott Patkógyár R. T.

Iroda és üzlet: Hatvan-utca 53.

Telefon 811.

Gyártelep: Homokkert, Hid-utca 4.

Telefon 10-60.

chalyx része a helyére feigyezzel!

DEB

EL
Helybe
Egy hére
Kegyédre

A V

Napról-nap bizottság, h...
trükkökkel lehe...
ni a képviselő...
vazás, napire...
bály vita, jeg...
föltevéséhez v...
műföhláborod...
lyekről napról...
rendező bizott...

Amint m...
ezen fordul m...
tele van kiseb...
legnagyobbak...
élet krízise, an...
földi bonyoda...
a belpolitikai...
egy sor panas...
vényhozási int...
mialatt az egé...
gedetlenség, a...
való aggodás é...
bizottság ülést...

Szép de...
nősen, ha az...
egyéb, csak ne...
szédekből, jól...
tönösen form...

Vákáncsoso

Ir...
Az öreg töl...
kában annyira e...
je, bokor, hogy...
szó-mászó erde...
Ember nem veh...
ősterületnek, ho...
aranyfácán-kak...
kált a vaddisznó...

A város erd...
tanács urainak,
— Helyesen
— Elfogadj...
Az erdőme...
bereket toborzo...

Mindenfél...
ménykaru, kérg...
csak a napszám...
ként tekintették...
rületén kunyhót...
léktől kitisztított...
tölgylia-, cserje-...
vezményesen bé...
bőven talált itt...
malac is. A lov...
rozs, kukorica...
termett is.

A haragosa...
erdőkben így tá...
irtása, tuskók pu...
szolgált nekik. N...